

RESSÓ

DE CAMPOS

REVISTA MENSUAL

PRENSA
CAMPESINA

Any 6, Núm. 51 • Juliol 93 • 275 Ptes. (I.V.A. Inclòs)

Foto: Antoni Vidal Mas (Foto Vidal)

"Ses Coves" Any 1931

- Entrevista a "Mariano Carut"
- Els propietaris de la 1ª línia de Sa Ràpita i la LLei de Costes
- Es construirà un Poliesportiu a Sa Ràpita?
- Entrevista a José Manuel Reparaz

SERVEIS ADMINISTRATIUS

OFICINES: Síquia, 12 - Tel. 65.03.45
07630 CAMPOS

aquarius

Avda. Primavera, 40 • Tel. 65.55.72
07638 COLÒNIA DE SANT JORDI

Mini Ramilans®

Juan Ramilans®

Carmen Ramilans®
STUDIO

Román Benech

chicco
BASIC

ACB
PRODUCTO
LICENCIADO
OFICIAL

Fibad

OFFICIAL
NBA
LICENSED
PRODUCT
by
SPALDING

absorba
TENDRESSE ET QUALITE

Kappa

ellesse

Sumari

Diuen que...	4
Vos recomanem	5
Cartes dels Lectors	6
Ressòs del 50.	8
Notícies de partits	12
Local	14
Opinió	16
Ecologia	17
Sa Ràpita.	19
Notes d'Església	27
Ses Covetes / Es Trenc	28
Ni teva ni meva	29
Les olors de la infància.	30
Glosat	31
Fent una volta per la vila	32
Local	34
Gent de la vila	35
Pel seu nom els coneixereu	36
Mallorca i els mallorquins	38
Local	39
Vos enyorarem, Llopart	40
Col.laboració	42
Notícies breus	44
Fora de banda	46
Escacs	47
C. E. Campos	48
Trot a Mallorca	49

Els camins secrets de Sa Ràpita

Aquests darrers anys, i sobretot quan vénen els mesos d'estiu, sorgeix de bellnou la polèmica de si s'han de fer o no s'han de consentir obres majors a Sa Ràpita. És, evidentment, un assumpte complicat, difícil de resoldre, i no dubtam que una solució que pugui satisfer a tothom no és gaire fàcil. Ara bé, una determinació o una altra s'ha de prendre, perquè, a nivell polític, allò que no es pot fer és jugar amb l'ambigüitat, la qual cosa no faria sinó provocar més confusionisme i desbaratar - o malgirbar- la infraestructura del caseriu rapiter...

És, de fet, un dilema que han de dilucidar cada any gairebé tots els municipis costaners, que tenen la mar i la platja a dues passes. Per una banda hem de considerar que l'Ajuntament ha de vetlar perquè la tranquil.litat i el benestar de tots els residents d'estiu a Sa Ràpita, siguin campaners, externs, o estrangers, sigui plàcida i a ésser possible sense molèsties de cap casta. Una persona que va a estiuejar uns dies a un lloc del litoral cerca la major tranquil.litat possible, desitja que no la molestin gens ni mica.

Ara bé, en això, com en tot, hi ha un altre caire limitatiu que també s'ha de tenir en compte. Hi ha, a la vila, molta gent que viu del seu ofici, uns oficis en gran part lligats a la construcció: fusters, ferrers, picapedrers, guixaires, camioners que, dia a dia, treballen per a guanyar-se un sou dignament i que precisen una feina on assentar tot l'embalum del seu ofici.

Avui, dissortadament, la feina escasseja; no n'hi ha gaire, i s'ha d'aprofitar tot el que un o altre té al seu abast. Tota la foravila: horts, possessions, camps de secà, se n'ha anat gairebé tot en orris, i en resta únicament qualche restauració o una menuda ampliació de la vivenda, poques coses més, que donen una feina esporàdica però no garanteixen el futur assegurat de la construcció.

Al litoral costaner de Campos -i molt concretament als caserius de Sa Ràpita i Ses Covetes- passa gairebé el mateix que a molts d'indrets d'altres municipis de l'illa. De solars i espais oberts on construir n'hi ha. Però cada vegada més sorgeixen impediments per a realitzar-hi unes obres concretes. No entrarem en detalls. En una altra ocasió ja en parlarem amb més precisió. Ara el que interessa, i ens interessa a tots, és que qualche persona sensata, amb seny, ens respongui a aquesta pregunta concreta: Si un mestre d'obres de Campos té únicament feina a Sa Ràpita, i en lloc més, que ha de fer, on ha d'anar amb els seus obrers a fer feina?.

És un problema, un dilema, una situació que creim difícil de solucionar. I qualche remei, amb tot el caire polític que comporta prendre una determinació d'aquesta envergadura, s'haurà de trobar. Els mallorquins solem dir que és més bo de fer receptor que prendre. Però urgeix, ara, no ja caure en situacions més dramàtiques que l'actual, sinó evitar que es produeixin mals pitjors, evidentment amb més perjudicats. Demanam seny, ull viu, i solidaritat.

Diuen que...

— Hauran de comprar una taula a la regidora de Cultura

— Tot lo dia és damunt la de Na Maria Jordà.

— Al Batle segueixen rentant-li el cotxe dins la portassa de la Sala.

— Així la més alta dignitat municipal podrà anar pel mig com Déu mana.

— Els municipals comencen a tenir molta feina amb l'embull de la circulació per Campos i per Sa Ràpita.

— Igualment, hauran de tornar posar el radar en marxa ... ara que hi ha senyal indicadora.

— També tendran molt de trull amb els aparcaments de les voreres.

— Els cotxes aparquen per tot ... fins i tot damunt l'arena.

— Això no figura a cap pla de protecció especial.

— Els xibiuseguany tendran més problemes que mai.

— Entre festetes i festetes ...

— A Sa Ràpita «SA CANTINA» és el nou lloc de moda de certa gent que vol passar desapercebuda.

— Acabat el curs escolar comencen les activitats infantils.

— A la balconada de La Sala varen tornar a penjar la bandera del Barça quan va guanyar la Lliga de futbol. Sort que en tenen qualcuna de bona.

— Els del Reial Madrid van una mica cop-piu, i això que han guanyat la Copa del Rei d' Espanya. Coratge. I enhorabona.

— De bàsquet aquí no en parlem perquè no ens n'entnem massa. Ho deixam pels qui fan els articles a les pàgines d'esports.

— Els del P.P. (Noves Generacions incloses) ja no tenen tanta comandera.

— El President del Govern Balear, Gabriel Cañellas, ha posat tanta jovea al seu costat que amb un etxem els deixarà a tots mig embambats.

— El PSOE/PSIB, o com es digui (amb Joan March al capdavant) ja vol fer pactes amb el PSM i EU: Ho té molt negre. Però de més verdes n'han madurat...

— Unió Mallorquina vol investir molt fort a Campos per aconseguir un bon nombre de regidors a l' Ajuntament d'aquí poc manco dos anys. Ja ho veurem, va dir un cec.

— Només qui travela aprèn a caminar.

— Ni flors ni violes. Betum.

— Com que va agradar, ho repetim: Na Maria Enganxa té molta panxa.

— Ja no tendrem cap campaner que pugui esser delegat del Govern Espanyol al País Valencià. Ni s'haurà d'afaitar la barba.

— Saps que prometen...

— ¿En faran o no en faran de concert amb qualque grup de rock català per les Festes de la Mare de Déu d'agost: Els Pets, Sopa de Cabra, Sau, Umpapah?

— Tenen doblers per allò que volen, justet justet. I si no, quedaran a deure...

— I els salomons de l'església, què se n'han fet dels salomons de l'església?

— El Club Esportiu Campos de futbol va de rota batuda. Però se'n sortirà. O almanco així ho desitgen molts.

— Setze jutges d'un jutjat mengen fetge d'un penjat que encara penja.

— Ho repetim: La madona d'aquest lloc sempre va de portes obertes, carrega la gent d'ofertes, promet molt i dóna poc.

— Hi comença a haver moltes queixes perquè les platges campaneres no estan massa netes. Un dóna la culpa a l'altre. I amb aquest so l'enterram.

— Sa cultureta. Què se n'ha fet de sa cultureta?

— La portada de la revista RESSÒ d'agost/setembre serà una obra de la pintora, excel.lent pintora campanera, Miquela Nicolau Ballester.

— L'Editorial Moll, a la seva

col.lecció de poesia La Balanguera publicarà la reedició del llibre de Damià Huguet «Ofici de sords» (1976) exhaurit fa temps. En farà un estudi introductor i el catedràtic de la Universitat Balear Joan Mas i Vives.

— Pel mes d'agost Maria del Mar Bonet vendrà a nedar a una de les platges campaneres. Encara no sabem quina. ¿I si aprofitàssim la seva estada aquí per fer qualque trobada amb cançons?

— Això de dur el casc els qui van amb motoret pel casc urbà de la vila ho trobam, senzillament, una collonada, una inutilitat, una befa.

— D'aquest pas que anam n'hi haurà més d'un que s'haurà de construir un bunker perquè els renous no el molestin.

— Com que ja no ho veuen tan clar, ja n'hi ha que no tenen massa comandera.

— La regidora de cultura de l' Ajuntament de la vila, na Magdalena Rigo -tan estimada per la redacció de RESSÒ- va quedar com pertocava, ben asserenada, a la presentació de la revista a l' Auditorium.

— En Nofre Ballester, que és regidor d' Educació, sap quedar bé quan pertoca. I això són coses d'agrair.

— N'hi ha que miren més prim.

— I posen excuses... O no en diuen ni mitja...

— L' any que ve serem més molts.

Vos recomanam

Madrid pot defensar els interessos dels mallorquins.

• Felicitar al PSM pels bons resultats aconseguits a les darreres eleccions generals de l'Estat. A Campos varen triplicar el nombre de vots.

• També donar l'enhorabona a tota la gent del Partit Popular, que aquí varen arrassar, però per devers Madrid la varen fer més magra. Ja ni en parlen.

• I evidentment al PSOE, que tornarà a formar govern a l'Estat Espanyol, encara que Convergència i Unió els farà més d'un pic la punyeta. En Jordi Pujol i en Miquel Roca la saben llarga.

• Una llagrimeta per Unió Mallorquina. D'ara endavant hauran d'anar més vius a l'hora de pactar amb segons qui.

• No fer rots ni bufes si anau a un concert/recital d'ELS PETS.

• Convidar Helena Garcia Melero -la presentadora del telenotícies de TV3 i mussa de RESSÒ- a menjar albergínies farcides a qualsevol restaurant de la vila.

• El llibre de Sebastià Trias Mercant «Antropologia de la Cuina Mallorquina» (Ed. El Tall).

• Anar fer passes i gestions diverses

perquè donin la Flor de Taperera a Joan Veny i a Gregori Mir. Que ja és ben hora de reconèixer els seus mèrits, que són molts.

• No pixar fora del test, encara que ja no sigui temps d'eleccions.

• Donar l'enhorabona a RESSÒ -és un autoelogi- per haver aconseguit arribar al número 50 amb una revista excel·lent. No ho deim per orgull, però els col·laboradors s'ho mereixen.

• Anar a caçar una, dues o tres llebres ara que ja s'ha acabat la veda. I fer-ne un bon guisat amb ceba i tomàtigs de ramellet (vegeu les receptes del llibre de madò Coloma).

• Gelat d'ametla crua de JOP. És deliciós. I campaner.

• El llibre del valencià Josep Piera «Ací s'acaba tot» (Ed. 62). És extraordinari. Parla d'uns viatges a Sicília, però com si ho fes per terres de Campos.

• Fer més cas als amics, i a les amigues, evidentment.

• Aquesta glosa, inèdita: «L'amo duu els calçons bruts, i la camisa suada/ senyal que més d'una vegada/ la dona l'ha fet banyut.»

• Coneixem l'autor, però no volem dir el seu nom.

PUBLICITAT A RESSÒ:

Maria Bauçà. Tel. 65.01.47

Laborables de 17'30 h. a 20'00 h.

NO ET MOSSEGUIS LA LLENGUA PARLA CATALA

Campanya de Normalització Lingüística

ADROVER ELECTRONICA

Tècnic especialista en telecomunicacions

Reparació i Muntatge:

Parabòliques • Alarmes

T.V. Vídeo • Antenes • Hi-Fi

Horari: De 9 h. a 13 h. (Contestador automàtic)

Aigua, 17 • Tel. 65.26.86 • 07630 CAMPOS

GABINET PERE GARCIAS

- ASSESSORIA FISCAL
- ASSESSORIA LABORAL
- ASSESSORIA JURÍDICA
- GESTIÓ D'EMPRESES
- ASSEGURANCES

Major, 32 • Tel. 65.25.26 • CAMPOS

Els responsables dels equips BENJAMÍ i INFANTIL del C.E. Campos volen agrair públicament la col.laboració rebuda envers els equips esmentats, al llarg de la temporada 92/93, per part de les següents empreses i entitats:

AJUNTAMENT DE CAMPOS
BAR ESTEVE (El Último Paraíso)
PEUGEOT CAMPOS
GABINET PEDRO GARCIAS
ASSESSORIA FISCAL CAMPOS
FORN PORTO PETRO
ASSEGURANCES ROYAL
DISTRIBUCIONS SILVESTRE GINARD
CAFETERIA ES PINS
DESTIL.LERIES F. VIDAL CATANY
RESTAURANT SA CANOVA
TAPISSERIA CAMPOS
FORMATGES PIRIS
CONTRUCCIONS GUILLEM BAUZÀ
LA CAIXA

PERRUQUERIA UNISEX REGA
PERE J. MIRÓ
SUZUKI CAMPOS
SA NOSTRA
BENZINERA PÇA DE SA CREU
AVICOR
RESTAURANT SA TRAVESSIA
FARINERA ES TRES MOLINS
CRISTALLERIA PERELLÓ
MOBLES SALAS
FORD CAMPOS
SANELEC
INSTALCONFORT
GRANJA SES VOLTES
EMBOTTIS RANGO

El nostre Butlletí de Circulació Vial premiat

A principi de curs els de cinquè curs vàrem fer una revista que es diu «Sabemos Circular».

La presentàrem al concurs de treballs de circulació vial i el jurat ens concedí el segon premi de les Balears.

La férem entre els dos grups de cinquè; férem entrevistes als responsables de la circulació a Campos, un estudi dels problemes circulatoris de Campos i moltes fotografies; ens repartírem els treballs, els passàrem a màquina, ho mostràrem, férem fotocòpies a color i les enquadernàrem; ens resultaren vint-i-nou pàgines.

Dia 28 de Maig de 1993 al migdia ens convidaren a les pistes de tràfic de Palma a la festa d'entrega de premis. Hi anàrem quatre companys en representació del grup i Don Toni. Després de l'entrega de premis ens convidaren a berenar, els guàrdies civils ens mostraren les motos, etc. Els premis foren: El primer «Minicadenes» i el segon «Videocònsoles».

Antoni Adrover i Josep Ramis - Cinquè Curs - Col.legi Joan Veny i Clar

*Gimnàs
Cotxomís*
Campos

Les activitat que podeu
realitzar al gimnàs són:

- Gimnàstica de manteniment
- Gimnàstica correctiva
- Cultura física - musculació
- Kung-fu - King boxing (nins, joves, adults)

SAUNA:
Sol.licitud
anticipada
d'hora.

Nou horari d'estiu:
Horabaixes de 17'00 a 22'30 h.

Informació:
Carrer Menorca, cantonada Llibertat
Tel. 65.28.08 • CAMPOS

Resposta a les al·lusions publicades en els números 49 i 50 de Ressò sobre la fira de Ifebal

Resposta a la primera:

Jo som una dona de feina, que no vaig tenir «l'honor», ni la **gran responsabilitat** que aquest honor comporta, d'esser convidada a representar el meu poble, però vull recalcar que aquest poble està per mi damunt qualsevol ideologia i maneres de pensar, també vull donar la meua opinió del nostre stand de la fira i per això començ:

Primer de tot el motiu d'aquesta fira era «Mans de Dona» i «La dona i el seu entorn».

Quan el vaig veure el primer que vaig pensar: Realment a Campos tenim molt bons ferrers, vaja quina espècie d'arbre més original i elegant.

Després vaig veure penjades en aquest arbre unes quantes fotografies de dones i per segona vegada vaig pensar: Hauran pagat elles perquè les pengin aquí i treuen profit de la

propaganda? (menys les mortes, és clar).

Feina de dona és VIDA, perquè gaudim la majoria de fer-la en grup, ja el va formar la mare fundadora amb dues més per arribar a fer-ho tan gran com és ara; i es veia vida arreu de tots els altres stands, es veia també bulla, alegria, unió i cap nom, ni fotografia ni cap mena de protagonisme individual a la gran feinada que hi havia feta. I al de Campos que hi havia?. Amb poques paraules, hi havia un bon home que guardava el mort tot el sant dia i a més estava o estarà pagat directa o indirectament per totes les dones de Campos.

No era potser millor que les que varen tenir l'honor, jo diria més bé la responsabilitat o les que estaven fotografiades haguessin anat a guardar com varen fer tantes i tantes?. Almanco haguessin estalviat despeses en temps de crisi.

Però feia tot molt bo... era de primera categoria. Visca l'alegria, visca la bulla, visca la senzillesa, visca l'amor, VISCA LA DONA.

Que puguem l'any que ve estar tan orgullosos del nostre stand com ho estam del que Campos posa en el mateix lloc per la Fira d'Artesania

Resposta a la segona:

Tota persona que vulgui donar a conèixer el seu treball necessita avui i així ho mana el mercat d'exposicions i fires. I ben segur és la millor manera perquè ho demostra el gran nombre que n'hi ha, i gràcies a elles podem admirar i conèixer l'artesanía i els artesans d'avui i que no es perdi mai així aquestes feines tan meravelloses sense entrar per qui estan fetes.

GAVINA.

Mutua General de Seguros

Amb el nostre sistema li oferim un Pla de Previsió a la seva mida:

- Pla de Jubilació especial per a la dona.
- Accidents Personals, per a totes les professions.
- Multirisc de comerços.
- Multirisc per a Bars, Restaurants i Cafeteries

Carrer Victòria, 36 • Tel. 65.04.94
07630 CAMPOS

Es Campanar

Autoservici

Carnisseria

Cantonada Carrer Major,
Carrer Sant Julià
Tel. 65.07.69 • CAMPOS

Telegrama de Bartomeu Rotger en referència al N° 50 de Ressò

Rebeu la meua més cordial felicitació pel cinquè aniversari de la vostra revista, amb el desig d'èxits futurs, afectuosament,

Bartomeu Rotger i Amengual
Conseller de Cultura, Educació i Esport

Carta del PSIB-PSOE en referència al número 50 de Ressò

A L'ATENCIÓ DE JOSEP ANTONI SALA TORAL COORDINADOR DE LA REVISTA RESSÒ

Benvolgut company:

La més cordial felicitació en nom del Gabinet de Premsa del PSIB-PSOE, pel cinquantenari de la revista que amb esforç i dignament ha pogut arribat fins aquí.

Voldria que en el teu nom, donis l'enhorabona a tot l'equip de la revista.

Josep M. Solsona
Cap de Premsa PSIB-PSOE

Carta d'UNIÓ MALLORQUINA en referència al número 50 de Ressò

Benvolguts amics:

Voldria fer-vos arribar l'enhorabona de tots els membres d'UNIÓ MALLORQUINA i la meua pròpia, pel compliment del Vè. aniversari de la vostra revista. Des d'aquí vos volem animar a seguir endavant en aquesta tasca que duis a terme.

Rebeu una forta abraçada,

Mre Antònia Munar i Riutort
Presidenta d'Unió Mallorca

Taller i Servei de Pneumàtics

M. BORDOY

Venda i Reparació de Pneumàtics
Equilibrat Electrònic
Servei de Reparació Vulcanitzats

Carrer Victòria, 57 (Cantonada Carrer Felanitx)
Tel.65.21.93 • CAMPOS

A CAMPOS MOBLES SALAS

Miquel Vidal
Mobles de Cuina

Nord - Roure - Teka i Fòrmica

Tota classe de mobles, empotrats i a mida
(Pressuposts gratuïts) • DESCOMPTES

Bisbe Tallades, 11 • Tel. 65.07.58 • CAMPOS

Carta de «EL TEMPS», setmanari d'informació general en referència al número 50 de Resson

Palma, 2 de juny de 1993.

Benvolguts amics,

He rebut amb data d'avui el vostre magnífic número 50 de RESSÒ. Sempre és motiu de satisfacció per a un professional que un mitjà de comunicació celebri efemèrides com la que vosaltres celebrou ara. Però en el vostre cas, i en el de moltes capçaleres de la Premsa Forana de Mallorca, a l'orgull que se sent per la petita victòria de sortir número darrera número, se li afegeix la incontestable vàlua de ser portadors d'un valor bàsic de la nostra cultura. Sense vosaltres, la premsa en català a Mallorca no existiria. Sense vosaltres, milers i milers de mallorquins no podrien gaudir d'una premsa feta per gent d'aquí, per a la gent d'aquí i amb la llengua d'aquí. I això, amics meus, no és poc, és moltíssim.

Jo no sé si d'aquí cinquanta anys hi haurà un diari en català a Mallorca.

Qui sap, per ventura tots els diaris estaran escrits en la nostra llengua. O potser tots estiguin escrits en castellà. O en anglès o alemany. No ho sé. El que sí sé, del que estic absolutament segur, és que les futures generacions de mallorquins tendran un deute amb aquells joves que durant els anys setanta i vuitanta crearen i mantingueren vives revistes que només tenien per objectiu informar en la nostra llengua. Quasi res.

N'hi ha que diuen que no importa la llengua amb la qual s'escriu un mitjà, sinó la informació que dona. Potser. Però aquests mateixos solen alegrar-se molt que, per exemple, als EUA, o a Puerto Rico, hi hagi mitjans en castellà i no tots en anglès. En una situació nacionalment i culturalment anormal, com és la nostra, que existeixin revistes fetes íntegrament en català és sempre un orgull per a un mallorquí que es preciï de ser-ho. Per un

professional, que existeixi una revista íntegrament en català i tan ben feta com és RESSÒ, no és només un orgull. És un regal.

Gràcies per existir, i endavant.
Molt cordialment,

Miquel Payeras

Rectificació

A l'anterior número de RESSÒ, a l'article del Doctor Joan Veny de la pàgina 7 hi havia un error tipogràfic que incomprendiblement ens va passar per malla: on posa **ortinònims** ha de dir **ornitònims**. Demanam disculpes a l'autor i als lectors per aquest error. Ho procuram evitar, però a vegades sense voler ens passen per alt errades com aquesta.

Ara, canviar a més li costarà menys.

Gesa

Informi's:
(crídada gratuïta)

900-220.220

CANVI a 220V

TOT SÓN AVANTATGES

Carta del PSM en referència al número 50 de Resson

Palma, 29 de juny de 1993

Benvolguts/des companys/es,

Fins al dia d'aviu no hem rebut la vostra lletra on ens comunicàveu la presentació de la vostra Revista RESSÒ en el seu 5è aniversari, però sí que serem presents a l'Acte Públic que es celebrarà al Club Diario de Mallorca.

En nom del PSM-Nacionalistes de Mallorca volem manifestar-vos la més sincera enhorabona per la gran tasca cultural que heu duit a terme durant aquests cinc anys i que segur seguireu amb gran il·lusió.

Rebeu una cordial salutació.

Jordi Fiol i Horrach
Secretari d'Organització

Guillem Mas i Forteza
Abril 1993

Miquela Vidal. La cuina, i el quadre blau

« *A cada època el seu art, a l'art la seva llibertat* »
Inscrit a la façana del Palau de la Seccessió (Àustria)
any 1898.

Na Miquela Vidal, brillant guanyadora del concurs de cartells de la Novena Mostra de Cuina Mallorquina, amb el quadre de fons blau, tamany 80x65 i tècnica acrílic damunt cartró, titulat « La vella recepta », ens demostra que la seva pintura està en evolució permanent. La seva darrera obra és d'una pintura immersa en un vell somni, perquè aquesta artista recobreix les seves superfícies planes, d'un món que és d'una senzillesa admirable, materialitzant les seves sensacions davant els records, i recuperant trossos de vida per ordenar-los, acompanyats de colors harmoniosos.

Na Miquela ens conta històries, i transforma la seva experiència viscuda d'un vell món que desapareix, en una harmonia pictòrica. De les seves pintures més recents ens sorprèn la saviesa amb què combina llurs elements, com pot ser un assentament prehistòric, vist des de dalt, una arcada sols insinuada, o unes pedres més o manco ben ordenades, tot això integrat en un quadre amb tonalitat marró que l'artista presentarà al certamen de la Fundació Barceló. A un altre de format vertical, s'endeuina com si sortís del fons de la pintura un antic cavallet de joguina acompanyat d'un tros de vestit amb randa, que dóna al mirador, l'estranya inquietud de veure els records. Però el quadre que defineix millor aquests nous treballs és el que recrea un món ple d'efectes dramàtics, amb una forta composició central formada per una parella d'enamorats, envoltada d'una aureola de colors vermells, que reflexa una desesperació actual; i com si d'una sinya es tractàs, rodegen aquestes dues figures una sèrie d'elements romàntics, que representen els records d'una placidesa coneguda i, malauradament perduda.

No sabem quins camins prendrà aquesta pintora campanera, però la seva obra actual mescla una cosa molt important per a un artista: creativitat i llibertat.

Foto: Bartomeu Burguera

— Miquela Vidal i el quadre guanyador del concurs de cartells de la IX Mostra de Cuina Mallorquina.

AUTÈNTIC OLI VERGE DE LA SERRA

Hem de reconèixer que ni nosaltres mateixos podem creure-ho. L'oli verge extret amb la nova tafona de la Cooperativa de Soller era d'una qualitat mai vista a Mallorca. Per altra banda no ha estat una casualitat. La nova tecnologia de la tafona modernitzada amb les ajudes de la Comunitat Econòmica Europea (R/CEE) 866/90 i Programa Fonor 5B ens garantien aquesta nova qualitat.

Les primeres mostres que tastàrem varen disparar la demanda i tothom que ha tastat el nostre oli (amb pa mallorquí i tomàtiga de ramellet, no cal dir-ho) ens demana on el pot trobar. Però volem ésser sincers amb el poble de Mallorca. El nostre oli té un problema, n'hi ha poc.

Malauradament les nostres produccions encara no poden abastar tota la demanda possible, i per això, encara no se pot trobar el nostre oli per tot arreu.

OLIS SOLLER

COOPERATIVA AGRÍCOLA
SANT BARTOMEU
Carretera de Fornalutx. Tel. 63 02 94
07100 SOLLER - MALLORCA

CINQUE TINS

De moment es pot trobar:

ALGAIDA:

Cooperativa de Algaída
C/ Cavallers, 5m

ARTA:

Cooperativa de Artà
C/ Planes, 5m

CAMPOS:

Autorreivenció Cam Verdura
C/ Carbo, 2

CIUTADELLA DE MENORCA:

Joaquín Carreres Corbella, C.B.
C/ Sant Joan, 5m

DEIA:

Comissió Artà

FORNALUTX:

Autorreivenció Mayo
Plaça d'Españya, 1

Comissió Benito Benito Busquets
Plaça d'Españya, 3

INCA:

Fruas Exhorts Trujas, S.A.
C/ Mucic, Basquens, 73

Miguel Trujas Garau
C/ Sotera, 17. Tel. 501513

Cooperativa de Pina
Auda Reyes Latorres, 51

LLUC-ESCORÇA:

Mercat d'Artania
Plaça dels Pescadors

LLUCMAJOR:

Cooperativa de Llucmajor
Marta, 76

MARRATXI:

Autorreivenció Emiliades Peris, C.B.
Els Pinsos Gran Truixó, 5m

CAM COVISA - TORREU CRESP:

Cam Covisa - Torreu Cresp
C/ Jose Antoni, 96 Portit

MONTURÍ:

Cooperativa de Monturí
Orta, Monturí Pina, 5m

PALMA:

Antoni Aul, Miquel
C/ Pare Francesc Molins, 25

CAM JUANITO - SEM LUIS:

Cam Juanito - Sem Luis
Camelina Marañón Km. 6,600
San Lluís
Tel. 42630

CAM JUANITO - SEM LUIS:

Cam Juanito - Sem Luis
C/ Mirador, 2
Plaça del Carrer, 9
Tel. 711637

CORÀ (I):

C/ 16 de juliol, 71
Poblenou San Carles

Colmado Coran
C/ Sant Domingo, 5
Tel. 711159

Cooperativa de Soller Llocs
249, 251, 253 Mercaderia
Tel. 264714

José Z. Baquero Hernández
C/ Peris i Gual, 11

Jorge Tubau i Torrens
C/ Balmorra, 16

Juan Teresa Canaves
C/ Estadi General, 22

La Plança
C/ Sant Nàstasi, 4

Marganta Sabater
C/ Cardener Russer, 98

Col·lud en Rebassa

Mateu Estelich Perera
C/ Joan Mauri Bisbe, 19

Supermercadors SYP

PETRA:

Cooperativa de Petra
Carrer Cutat, 3

POLLEÇA:

Bodega de Petra
C/ de l'Hereta, 85

Cooperativa de Polleça
C/ Bartomeu Aray, 31

PORRERES:

Cooperativa de Porreres
C/ Cooperativa, 5m

PORT DE POLLEÇA:

Hurquy i S.A.
Passeo Saralegui, 5m

PORT DE SOLLER:

Maria Albert
C/ Amante Albarzusa, 6

Margarita Ruján
Fornalutx Port
C/ Jaime Torrens, 11
Tel. 631348

SA CALOBRA:

Castina, 51

SAN JOAN:

Cooperativa de San Joan
C/ Petra, 5m

SINEU:

Cooperativa de Sineu
Pla. Es Fostar, 5m

SOLLER:

Comissió la Luna
Sebastian Forteza
C/ Luna, 1

Antonia Marques
C/ Pablo Noguera, 49

Catalina Ripoll
Mercat de Soller

VALLDEMOSSA:

Supermercat
Valldemossa S.A.
Marques de Vivot, 5

VILAFRANCA:

Maria Goya Barcelo
Aïsa Mirons
Ctra. Palma Km. 103
Tel. 560231

**GRÀCIES PER APRECIAR
LA FEINA DELS PAGESOS
DE LA SERRA DE TRAMUNTANA.**

P.S.O.E.

ENHORABONA CAMPANERS!

Novament han passat unes eleccions que han servit per a demostrar que el nostre poble vol ser present als processos democràtics amb un alt grau de participació.

GRÀCIES, MOLTES GRÀCIES! a TOTES LES PERSONES que varen votar al PARTIT SOCIALISTA OBRER ESPANYOL (PSOE), per haver donat (malgrat l'ambient enrari que normalment en temps d'eleccions es respira al nostre poble, malgrat les pressions, sense necessitat que els

omplissin la panxa ni que fessin una passejadeta) el seu vot, al partit que segons la seva consciència i exercint la seva llibertat més creien que podia dur endavant la tasca de conduir el conjunt de la nostra nació cap a un futur millor per a tots.

Exercir un vot lliure i conscient és un exercici democràtic que enlaira la dignitat humana, i per tant aquest dret no s'hauria de deixar captivar per cap enlluernament momentani ni acceptar compromisos que ens poguessin fer presoners els nostres vots, no hi hauria d'haver cap persona demòcrata que des de posició dominant demani o exigeixi el retorn de favors captivant un sol vot, ja que això significa un menyspreu de la llibertat individual.

Moltes vegades ens hem queixat

que els partits, que a l'hora de demanar-nos el vot, remouen moltes persones i expliquen de moltes maneres les seves postures, molt sovint s'obliden de donar les gràcies i inclús de demanar disculpes si en la seva vehemència electoral han pogut molestar qualche casa o qualche persona, per part nostra no volem que sia així, per tant CAMPANERS, PERDONAU LA MOLÈSTIA SI N'HI HA HAGUDA I GRÀCIES PER LA VOSTRA AMABILITAT ESCOLTANT-NOS.

Gràcies pel vostre vot i doblement gràcies si aquest vot ha servit per la victòria electoral del PSOE

*AGRUPACIÓ LOCAL
DEL PSOE*

PERFUMERIA VIDAL

Perfums i Cosmètica

Carrer Creu, 28 • CAMPOS

BODEGA VIDAL

Especialitat en vins de reserva

Carrer Creu, 28 • CAMPOS

SANELEC INSER C.B.

Arnau Nigorra i Joan Pomar

SANEJAMENT • ELECTRICITAT
CLIMATITZACIÓ
REPARACIÓ I MANTENIMENT
DE CÀMERES FRIGORÍFIQUES
MAQUINÀRIA D'HOSTELERIA

L'esperam a:
Carrer Major, 34 • CAMPOS

Dr. Carlos Sugar Bescós

PEDIATRE

(Col. 2.094)

CONSULTA:

Dilluns de 4'30 h. a 8 h.

PER DEMANAR HORA:

Dilluns d'1 h. a 4 h.

Dijous i Divendres

de 7 h. a 9 h.

Tel. 65.22.17

**PARTICULARS I
ASSEGUANCES PRIVADES**

Plenari ordinari trimestral del 10 de juny

NACIONALISTES DE MALLORCA

Sobre Impost de Béns Immobles

Aquest era un del punts, que s'inclouïen en l'ordre del dia de la Sessió Plenària Ordinària, que es va celebrar l'HORABAIXA del 10 de juny.

La proposta que presentava l'equip de govern era, en definitiva: reduir el coeficient des d'un 0'95 fins a un 0'40, aquest multiplica el valor cadastral dels béns immobles, és a dir, suposa un augment. Presentat d'aquesta manera sembla que l'any vinent els campaners pagarem menys per aquest concepte, cosa un tant enganyosa si tenim present que la reducció del coeficient ha anat precedida de l'actualització del cadastre i això ha suposat un augment del valor dels esmentats béns.

Fa uns mesos, el Ple de l'Ajuntament havia acordat encomanar un estudi, per determinar quina seria la incidència de l'actualització del cadastre i, aleshores, fixar un nou coeficient. Fins arribar a aquest punt tot ens semblava correcte; de fet, ja havíem manifestat, quan el coeficient es va augmentar fins al màxim permès, que el realment necessari per a nosaltres era actualitzar el cadastre i només llavors determinar el coeficient que aquest Ajuntament aplicaria.

Ara, quan el tema s'ha sotmès al Ple, hi hem votat en contra; les nostres raons teníem:

Pensem que el tema dels impostos, de vital importància en l'elaboració de les directrius econòmiques de tot Ajuntament, s'ha de debatre quan aquestes es fixen, és a dir, quan s'elaboren els pressuposts, i no fora de context, com és el nostre cas. Això respon a una filosofia molt clara i suposa que en l'elaboració dels nous pressuposts, es tornarà a començar tenint present els doblers disponibles i no els projectes a realitzar. En termes educatius seria com si una programació es començàs pels recursos en comptes

de fer-ho pels objectius.

L'estudi que es va elaborar tenia un únic objectiu: cercar una quantitat a recaptar semblant a les recaptades anteriorment; nosaltres ens demanam: què passa si les quantitats que fins ara es recaptaven no eren ni les més justes ni les necessàries? (per excés o per defecte).

El nostre NO, és un no a la improvisació, a la manca de previsió, a una forma de gestió municipal allunyada de la realitat, a un continu pedassar sense resoldre els problemes de fons, a intentar-ho canviar tot perquè tot segueixi igual, a una manca d'expectatives.

Pensem que si la relació entre el que paga un contribuent i el que rep a canvi és justa, mai cap d'ells es podrà queixar amb raó. El problema apareix quan hi ha problemes per justificar aquesta relació.

Precs i preguntes

El nostre grup va presentar deu prec i una quarantena de preguntes. Pel que fa a les propostes que férem en forma de prec podem destacar les següents:

- Trobam que si l'emissora de ràdio local, Call Vermell, és municipal, s'hauria de crear una comissió amb representació dels diferents grups polítics per a la seva organització i administració. El batle no hi va estar d'acord i vol que només sigui la Comissió de Govern qui se'n cuidi.

- Proposarem que se sol·liciti a Telefònica una facturació detallada de les diverses línies que té l'Ajuntament. Això tots podríem saber quines són exactament les cridades que es fan, que suposen una despesa considerable.

- Un altre prec es referia a la neteja dels contenidors de la via pública, que actualment suposen una molèstia per als veïnats i per als vianants, a més de ser un perill per a la salut.

Pel que fa a les PREGUNTES, podem citar, per exemple, les referides a despeses o costos concrets, com: l'enllumenat de Sa Ràpita, la fira de Maig, etc. I a la situació de projectes dels quals fa temps que se'n parla i no sabem en quina situació estan, tal com:

- construcció de l'Institut
- enllumenat a Campos
- xerxa d'aigües brutes i netes
- teatre municipal
- Normalització dels noms dels carrers...

En general, les respostes foren poc convincents, amb termes com «S'han fet negociacions», «s'han tengut converses», «es fa el que es pot»...

Un qüestió que haguérem de treure es referia al Polieportiu. Havíem estat d'acord que podríem perllongar la seva construcció pel 94, ja que dins el 93 l'Ajuntament podria tenir altres despeses més necessàries i urgents. Segons converses mantingudes amb la Conselleria de Cultura això era possible. Però ara resulta que l'esmentada Conselleria reclama l'ingrés de 75 milions que pertoca pagar a l'Ajuntament per a aquest fi. Situació difícil de comprendre i que no està gens clara.

Un altre tema que veim embullat i en vàrem demanar aclariments es refereix al crèdit de 135 milions de pessetes. Semblava que en un anterior número plenari havia quedat clar que per a les obres d'ampliació del cementeri no era necessari demanar un crèdit perquè és una obra que s'autofinança per part dels particulars i l'Ajuntament només hi fa d'intermediari. Com s'explica, doncs, que a l'autorització de la Conselleria d'Hisenda hi figura la quantitat de 36.326.400 pessetes per a aquesta obra? Coses males d'entendre, realment.

AGRAÏMENT

L'Agrupació local del PSM-NM de Campos s'alegra dels resultats obtinguts a les passades Eleccions Generals ja que el nombre de vots es va més que triplicar respecte a les anteriors de fa quatre anys. Per això agraïm la col.laboració a totes aquestes persones que ens han volgut manifestar el testimoni del seu suport.

Les eleccions generals: l'expectació augmenta la participació. A Espanya guanya el PSOE, a Balears, el PP.

Un comentari apresat d'aquestes eleccions passades, el 6 de juny, passa per dir que pràcticament res d'especial o inesperat va passar. I això perquè la jornada d'eleccions a Campos es va succeir sense cap estridència remarcable, en no ser les quatre anècdotes de sempre: un que no du sobres ni fa comptes dur-ne, un que no vol votar sinó que l'apuntin, una que no sap com votar -sobre tot al Senat-, una que vol votar en Felipe -qui comanda- però vol votar «ses dretes», qualcú que vota amb carnet de ciclomotor, qualcú que fa comptes votar amb una fotocòpia o sense dur-ne, gent que no surt a la llista (vaja quina empipada!), etc. etc.

Els resultats segons es poden veure no presenten gaire coses noves. Per una banda, l'ascens generalitzat del Partit Popular, a Campos arriben al 67,08% dels votants front el 1989 on arribaven al 58,8%. Per l'altra una puja important del vot del PSM-ENE (Nacionalistes) que d'un 2,88% - el 1989- passa a un 7,47% (1993). El PSOE a Campos es manté, amb una davallada relativa (puja en 68 vots però amb l'augment de participació no puja de percentatge que resta en un 20,13% -molt aprop del resultat de 1989 (21,84%).

S'eliminen del mapa polític campaner altres forces polítiques que passen a tenir resultats més que testimonials (quasi inexistent): UM (1,55%); CDS (0,93%), IU-EU (0,91%), Verds (0,69%) i ERC (0,49%). Aquestes forces davallen i no recullen res del que era previsible abans de començar la campanya.

La participació és la gran nova: puja enguany a un 77,01% amb 4115 vots emesos (total, incloent-hi nuls) front un 66,79% del 1989. Gairebé un 11% més sobre un Cens electoral quasi immòbil: uns 5331 votants.

Per què ha sortit la gent a votar? Al marge dels esforços de darrera hora i del dia electoral dels propis partits polítics, pareix ben clar que la gent ha volgut sortir a votar perquè ha vist que això era important en aquestes Eleccions. Més de 600 persones més han VOTAT que l'any 1989 i això no s'aconsegueix fàcilment. Probablement, la Televisió i la Premsa han ajudat molt: a fer veure que enguany tot podria ser i valia la pena votar.

Quant al sentit del vot, a Campos, com ja hem dit a altres comentaris, es manté la mateixa tònica que a Mallorca. Els 191.000 vots del PP a Balears que han fet guanyar-li un Diputat, es tradueixen a la Vila amb 2728 vots pel Congrés (el Senat és un poquet diferent). Aquests vots són del Partit Popular de forma circumstancial com ho són per al PSOE els seus 819, volem dir, no val pensar en extrapolar aquests resultats (per cap partit) a unes futures Eleccions municipals o autonòmiques que funcionen molt diferentment. Resultats a Balears:

Partit Popular: 4 Diputats PSOE: 3 Diputats
4 Senadors 1 Senador

Resultats a Campos CONGRÉS DE DIPUTATS

	1989	%	1993	%
PP	2022	58,8	2728	67,08
PSOE	751	21,8	819	20,13
PSM-ENE	99	2,8	304	07,47
UM	—	0,0	630	1,55
CDS	276	08,0	38	00,93
IU-EU	280	0,8	390	0,93
VERDS	46	01,3	280	0,69
ERC	—	0,0	20	00,49

TOTAL VOTS EMESOS APROX.

3.500 66,79 4.115 77,01

sobre Cens Electoral

CENS ELECT. (1989) 5.240 — (1993) 5.331

Els resultats per Col·legis Electorals (les diferents taules) no difereixen gairebé dels generals. Hi ha algunes oscil·lacions depenent de la taula o sector i del partit polític. Val a dir que la taula més rentable pel PP resulta ser la situada a Ca Ses Monges amb uns 419 vots dels 533 emesos. La més profitosa pel PSOE és la de Ses Escoles amb 211 vots dels 728 emesos. La taula on proporcionalment treu més el PSM-ENE és la del carrer Amer amb 43 vots de 432 i és també on ha votat més gent UM en proporció (ha tret 13 vots).

El paper d'aquestes Eleccions Generals és fonamentalment de caire *estatal*, val a dir, de decisió a nivell general de tota Espanya. La gent sap perfectament que aquestes Eleccions són per triar el President de Govern d'Espanya, són per saber qui governarà a Madrid. I això es demostra a Balears amb un vot més bipolaritzat que mai i amb una tendència al bipartidisme. A Campos amb una victòria aclaparadora del Partit Popular això també s'ha produït, encara que s'ha consolidat -com a tota Mallorca- una tercera força política de caire nacionalista que és el PSM-ENE. Dia 29 de juny s'hauran constituït les Corts Espanyoles i s'hauran d'elegir els nous càrrecs. A primers de juliol s'elegirà de bell nou el President del Govern Espanyol. A partir d'aquí -com que no hi ha majories absolutes- s'inicia una nova etapa.

Pere Ollers Vives.

ELECCIONS GENERALS '93

Els pressuposts de l'Ajuntament per al 1993

Segons es va aprovar per l'Ajuntament, ja començat l'any 1993, quan, els Pressuposts de l'any s'han d'aprovar -en principi- abans de començar l'any, Campos té prevists els següents ingressos: (entrades)

1. Imposts Directes	90.800.000'-
2. Imposts Indirectes	27.450.000'-
3. Taxes i altres ingressos	65.814.462'-
4. Transferències corrents	95.500.000'-
5. Ingressos patrimonials	68.225.000'-
6. Alienació d'inversions reals	16.000.000'-
7. Transferències de capital	85.139.624'-
8. Actius financers	3.000'-
TOTAL	448.932.086'-

Les despeses (sortides) que preveuen el Consistori Municipal són:

1. Personal	124.475.000'-
2. Béns corrents i serveis	115.836.670'-

3. Despeses financeres	25.803.125'-
4. Transferències corrents	24.035.150'-
5. Inversions reals	141.082.141'-
6. Transferències de capital	_____
7. Actius financers	_____
8. Passius financers	17.700.000'-
TOTAL	448.932.086'-

Així mateix en aprovar el Pressupost s'aprova la relació de llocs de treball a l'Ajuntament. En el cas de Campos el personal funcionari ascendeix a 35 persones i el personal amb contracte laboral a 25.

Apart està la Residència de Tercera Edat que compta amb 14 persones al seu servei entre les diverses categories. El Pressupost de la Residència puja a 21.750.000'- D'aquesta quantitat la que posa l'Ajuntament és la de 8.250.000'- i la ingressada per taxes i recaptació és de 13.500.000'-. Les despeses de personal pugen a 11.900.000'- i les de compres a 9.850.000'-.

Redacció.

La taxa per a recollida de fems Cadascú segons el poal

L'Ajuntament va aprovar pel desembre passat la modificació de la taxa per recollida de fems entre distintes ordenances fiscals (ja sabeu, això de pagar sempre puja). Ara ens fixam en la taxa per recollida de fems. Una taxa, per si no ho sabíeu, és com un impost però a canvi d'un servei que dona l'Ajuntament i en règim de monopoli, perquè és un servei públic.

La recollida dels fems és un servei públic d'obligatòria prestació i necessari.

Així la taxa ha quedat enguany, segons els locals i destí dels immobles:

* per vivenda a Campos	3.000
* per vivenda a Sa Ràpita i Ses Covetes	4.500
* per comerç, tenda, taller, entitats bancàries, Caixes, etc.	8.000
* per altres oficines, despatxos i gestories	5.500
* Supermercats SYP	50.000
* Altres supermercats, fons i pastisseries	12.000
* per fàbriques	16.000
* per cafès i bars	12.000
* per restaurants i similars	25.000
* per amarratge del C. N. Sa Ràpita	1.000
* per la Discoteca Olas	50.000
* per la Discoteca S'Eixam	150.000
* per la Sala de festes 19DNOU	100.000

Aquestes són les categories de locals i negocis que fa l'Ajuntament per pagar la taxa per la recollida dels fems (o deixalles) pel 1993.

L'Ajuntament va aprovar pel desembre passat la modificació de la taxa per a la recollida de fems.

La recollida dels fems és un servei públic d'obligatòria prestació i necessari per a la salubritat pública, necessari per a conviure en un sistema urbà. Manca ara veure com s'ofereix aquest servei i si el preu es correspon. Realment la despesa d'una casa no pareix molt, però sumant i multiplicant podem arribar a una quantitat ben important que es recapta cada any a Campos.

Redacció.

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos

Motoserres i Motocultors

Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - Campos

«Val més plorar de dret que riure de genollons» B. Bonet

Alabat sigui Déu! a la fi un «ple» al qual poder assistir...

Aquest text és un intent d'ordenar algunes idees-impressions que se'm varen ocórrer després de la meva assistència a un plenari celebrat l'horabaixa al nostre Ajuntament ja fa unes setmanes. He esperat a emprendre aquesta tasca i de llavors ençà no és que hi hagi reflexionat gaire, no hi ha aquí cap anàlisi rigorosa i exhaustiva ni tampoc però, cap reacció geniüda; tan sols una modesta opinió. Perdonau-me voler netejar la meva consciència de ciutadà, voler desfogar-me políticament. Seré breu, un poc amarg, amb ploredeta perquè ho visc així de favament; sentir i tocar, un altre cop, que la vida no és de color de rosa.

Que he d'anar a buidar-me el cap... Quan cada vegada em desengana més la societat, que segons Hobbes havia de servir per acabar amb l'anarquia «Homo homini lupus est», i així anam, amb herois, glorioses pàtries, escàndols com els de l'ex-Iugoslàvia... I al país que estimo, el meu redolet, Campos, també puny que puny a la vena del desencís.

Perquè una sessió a l'Ajuntament del meu poble, que hauria de servir per millorar-ne la vida en ell, així, en veritat, fa pena.

- El públic una vegada aconseguit

assistir-hi no pot piular en cap moment per fer algun suggeriment, prec o pregunta, com a altres pobles es pot fer. Si voleu res hi ha altres modes, molt manco democràtics, per atendre-us, molt més burocràtics, no fos cosa que s'agafàs coratge.

- També decisió del Batle-President, en el torn de prec i preguntes, no respon les apel·lacions i qüestions de l'oposició consecutivament sinó que ho fa tot seguit eliminant les possibilitats de contrarèpliques que poguessin donar lloc a un debat interessant.

Un exemple per sortir pegant una portada:

Una de les preguntes de la llarga llista de les que va fer el PSM feia referència al tema de canvis de noms dels carrers, el batle en posar-se a contestar arrassa com si tot fossin beneïtures i concretament sobre aquest punt digué textualment: «ja ho mirarem».

- La pretesa ironia i sarcasme del Batle esdevé al meu parer la més clara mostra de no saber dur les coses, d'intolerància. Per dir-ho en definitiva: befa caciquil.

M'atur a caciquil i confirm les vostres sospites, lectors escèptics i asèptics; jo som simpatitzant de l'oposició, la minoria, i això es nota.

Però no deixeu de notar que objectivament, hom si vol de cada vegada més, pot adonar-se'n que la pretesa i anhelada tants d'anys i per tot arreu, llibertat democràtica, el sistema capitalista, els grans ministeris, jutjats, etc... no són JUSTOS (Justícia, quina paraulota...). Aquest fet per als pensadors polítics no sé com es menja, Chomski hi veu gèrmens de feixisme com a escarabats, però personalment des de Campos, amb una majoria determinada ideològicament i elegida lliurement pel poble, em fa pena i la culpa és del qui comanda que podria fer anar millor les coses, semblar llavors de llibertat. Si no començam per baix com han d'anar per allà dalt.

Res, deprimint i tot, voldria donar coratge i ànim a tot el consistori (Ui, el que havia de ser un modesta opinió...), perquè siguin més oberts i molt especialment aplaudir la tenacitat i persistència de Joan Joan Pons, Sebastià Covas, Joan Montserrat del PSM, i Pere Escales del PSOE, que no reneguen tan tranquil·lament de dir blanc al que és blanc i negre al que és negre, i són valents perquè ja em veis a mi tan pansit i plorant després d'una sola experiència traumàtico-político-municipal, ja just amb el consol del vers del poeta «val més plorar de dret que...»

Montserrat F. Alcaraz Vich.

16

— Vicente Aleixandre va dir que: «No és lliure el qui sabent que alguna cosa és blanca ens diu que és negre quedant-se tan tranquil».

Ecologia / Medi natural

Perill d'incendis forestals: preveniu-los

En arribar l'estiu el medi natural es veu amenaçat de moltes maneres. Una, que exposarem ara, és la dels INCENDIS FORESTALS, incendis que es produeixen a àrees de boscos, ullastrars, pasturatges, etc. No fa falta remarcar la importància dels arbres i de la vegetació per al sistema natural i per la vida humana mateixa. De vegades els menyspreem sense tenir en compte el seu valor.

La Conselleria d'Agricultura del Govern Balear s'ha preocupat de la qüestió i ha ordenat una sèrie de mesures preventives i unes limitacions per tal d'evitar incendis forestals.

Època de perill: des de l'1 de maig al 15 d'octubre.

Mesures preventives:

- * no es pot encendre foc a qualsevol terreny forestal, així i tot es poden emprar fogons de gas butà o propà a 5 mts de qualsevol tipus de vegetació combustible.
- * no es poden emprar cartutxos amb tac de paper
- * no es pot acampar sense autorització ni encendre focs en els turons públics
- * no es poden tirar les lloques, restes de mistos etc.
- * no es pot tirar cap tipus d'objectes encesos o residus o fems en els terrenys forestals.

Terrenys forestals: s'entenen per tals tots els poblats per espècies arbòries, per matar o pasturatge i la franja de terreny agrícola que hi llinda fins a 400 mts d'amplària. A tots aquests llocs s'imposen aquestes limitacions i prohibicions que hem dit.

Autoritzacions:

Adverteix la Conselleria que es podrà autoritzar per encendre foc als terrenys agrícoles a menys de 400 mts de zona forestal, i també per focs de campament i pel llançament de coets. Les autoritzacions les concedirà si no impliquen perill per la Direcció General d'Estructures agràries i Medi Natural (C/ Foners, 10. Tel. 176100 Fax 176158).

Igualment es donen instruccions perquè les urbanitzacions situades en zones forestals mantinguin sense vegetació els vials, les zones d'accés, les cunetes i les parcel·les perimetrals i perquè els Ajuntaments prenguin les mesures oportunes per evitar incendis a causa d'abocadors controlats o incontrolats situats en els terrenys forestals.

Redacció.

Foto: FOTO VIDAL

— Els incendis forestals són un perill que cal evitar en bé de tots.

CRISTALLERIA PERELLÓ

Acristallaments en general

Carrer Palmer, 1 Tel. 65.00.95
07630 CAMPOS

Restaurant *La Travessia*

ESPECIALITAT EN CUINA MALLORQUINA

Local per a Bufets de Noces,
Comunions, Batejos, etc.

Ctra. Campos Lluçmajor, Km.1 • Tel. 65.23.37
07630 CAMPOS

SA CIMENTERA, S. A.

MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ

FABRICACIÓ PRÒPIA
DE CIMENT NATURAL

Carrer Cimentera, 38 • Tels. 65.02.54 • 65.08.73
07630 CAMPOS (Mallorca)

ASSESSORIA FISCAL

CAMPOS

Carrer Provença, 34 • 2° • Tel. 65.09.41
07630 CAMPOS (Illes Balears)

Club Nàutic

Sa Ràpita

Esplanada del Port, s/n. • Tel. 64.00.01
Sa Ràpita (Campos)

Foto: FOTO VIDAL

Sa Ràpita d'avui Colors de calor

L'alba és plàcida, immensament suggerent a mitjan mes de juliol, a Sa Ràpita. Quan al llevat s'aixeca el sol d'estiu, una tènue color entre groguenca i blanca tenyeix les cases que són a deu passes del rocam esquerp, emblanquinat el frontis i moresca la teulada. La mar, blavenca sempre, acaricia les tenasses de poca amplària, amb delicadesa, molt subtilment. I a l'enfront: Cabrera.

En aquesta hora del matí el silenci sura damunt la vila marinera, mediterrània. És un silenci intens, gairebé emotiu, que únicament es veu trencat pel lleuger esclafit de les ones als penyals, amb blancor. Sents qualche gavina que voleteja la mar plana -negrenca a redolscercant menjua; o un llaüt que surt del port per anar a treure les xarxes a qualche

punt precís de l'horitzó.

Però hi ha, sobretot, el color, les colors de la mar, del rocam, i el de les cases. Resulta immensament fascinant caminar a l'alba entre tots els perfils de Sa Ràpita, amb tants de silencis, en un dia nou, que comença amb calor, entre tots els colors.

Assegut arran de mar, amb els peus descalços, banyats d'aigua salada i fregant la verdor de les tenasses, sents molt profundament el batec intens -i immens- de tota la mediterrània. Aquí també la mar és la Mar, la calor, els colors, tot un món suggerent, immens, ple de vida, des de fa milers i milers d'anys de rutina quotidiana. Encara ara.

d.h.

Una apotecaria per a Sa Ràpita

Jaume Lladó.

A poc a poc els rapiters podem anar gaudint dels serveis més essencials. La darrera notícia al respecte és la inauguració d'una apotecaria el passat nou de juny per part de la llicenciada Mercè Ensenyat Antoli.

Aquesta ciutadana de naixament fa ja algun temps que venia estiu rera estiu a Sa Ràpita. Va veure que el nostre nucli costaner estava totalment desemparat quant a l'adquisició de medicines i se li va ocórrer muntar-hi una farmàcia.

Però com que no tot és fàcil en aquesta vida es va trobar amb la sorpresa que el Col·legi Oficial d'Apotecaris de Balears li va denegar el permís d'obertura, al·legant que Sa Ràpita no arribava al mínim prescriptiu de 2.000 habitants per poder tenir farmàcia pròpia.

Na Mercè, emperò, no es va donar per vençuda i va recórrer la decisió per

Foto: Damià Prohens (FOTO VIDAL)

— Des del passat nou de juny Sa Ràpita ja té una apotecaria.

via judicial. Així, després de sis anys de negociacions i d'aconseguir que per comptabilitzar la població rapitera es fés la mitja anual, va arribar l'esperat permís del Col·legi.

El resultat ha estat l'apotecaria de l'Avinguda Miramar, 162, que regenta amb l'ajuda dels seus dos germans, també farmacèutics, Carles i Gabriel, amb els quals també en duu una altra

al carrer Aragó de Ciutat, i la campanera Catalina Barceló.

En Carles ens digué que són conscients que només a l'estiu serà un bon negoci, ja que els mesos d'hivern hi ha molt poca gent, però que també tendran obert. De totes maneres els fa molta il·lusió poder oferir aquest nou servei, que estarà obert els diumenges i tot, a la gent de Sa Ràpita.

PRODUCTES ADROVER

Carrer Menorca, s/n. • Tel. 65.00.54
07630 CAMPOS

Telèfons d'interès per als estiuejants de Sa Ràpita:

Centre Cívic Sanitari	64.06.46
Apotecaria	64.06.77
Oficina de Correus	64.06.46
Club Nàutic Sa Ràpita	64.00.01
Ajuntament de Campos	65.21.25
Polícia Local	65.21.43

ELECTRODOMÈSTICS ANDREU GINARD

Qualitat i Servei
Descomptes especials a novius

Carrer Creu, 25 • Tel. 65.03.33 • CAMPOS

AUTOS TOMÁS

COMPRA VENDA
VEHICLES D'OCASIÓ

Nunyo Sanç, 26 - Tel. 65.24.22 - CAMPOS (Mallorca)

Es construirà un poliesportiu a Sa Ràpita ?

A la plaça coneguda a Sa Ràpita com «la Plaça des Redolet» l'actual consistori, encapçalat pel batle Sr. D. Sebastià Roig hi va preveure de construir un poliesportiu. Per això es va encarregar un projecte de l'obra a un arquitecte.

Al ple del passat dia desset de juny, contestant a una pregunta de l'oposició, el batle va contestar que el projecte estava fet i que havia costat a l'Ajuntament la quantitat de 800.000 pts., però que, per ara no es construiria, ja que hi havia hagut queixes. S'intentaria trobar-li una altra ubicació i utilitzar el mateix projecte.

Ressò ha volgut escoltar la veu dels veïnats de la plaça que, majoritàriament es mostren a favor de la construcció del poliesportiu, com ho demostren les declaracions que hem pogut recollir, si bé s'alcen algunes veus discrepants. Malgrat tot, els que hi estan en contra no han pogut fer declaracions, o ho han fet de forma anònima.

1.— Miquel Tomàs Pascual i Aina Maria Clar Garau (C/ Migjorn cantonada C/ Raya).

Estam a favor del poliesportiu. Creim que aquests que s'hi oposen en tenir al.lots ja no pensaran igual. El fet de sentir nins que fan un poc de renou no ens molesta en absolut.

2.— José Jimeno Roig (C/ Raya, 17)

Estic a favor del poliesportiu. És un lloc perquè els al.lots corrin i passin gust. Des que vivim aquí no ens han molestat mai. Quan ve l'horabaixa això s'omple d'al.lots.

3.— Miquel Lladó Mir (C/ Sirena, 2)

Trob que l'han de fer perquè és una gran cosa perquè els al.lots puguin

Foto: Damià Prohens (FOTO VIDAL)

— La Plaça de «Es Redolet», on s'havia previst construir el poliesportiu.

juguar. Necessiten espai per córrer.

4.— Catalina Bosch (C/ Tramuntana, 52)

Estic a favor del poliesportiu mentre no es construesquin edificacions que ens tapin la vista. M'agrada que els al.lots tinguin un lloc per jugar a futbol. No em fan gens de nosa: em fan companyia.

5.— Bernat Gari Oliver i Maria Quintana Castell (C/ Gamba, 27)

Quan vàrem comprar aquest xalet i ens varen dir que aquí veïnat hi havia previst fer-hi un camp per jugar-hi els joves vàrem estar molt contents. I que consti que nosaltres no en tenim cap d'al.lot

6.— Un veïnat que no s'ha volgut identificar diu:

Estic totalment en contra. Avui mateix un al.lot s'ha posat a fer pols amb una moto. Aquí hem de fer-hi una zona verda, el poliesportiu que el facin a una altra banda.

L'any passat n'hi havia un altre que s'hi passejava amb un cavall.

Estic indignadíssim. Els al.lots fan renou a les tres del migdia, hora de fer la sesta, i també a les dotze del vespre. O tiren un xut i ens tiren la pilota dins el xalet.

7.— Un altre, també de forma anònima declara:

Veim que aquí falten zones esportives, però cal que es respectin els plans urbanístics.

Jaume Lladó.

Sa Joieria

Joieria • Relotgeria

Carrer Major, 3
Tel. 65.23.78 • CAMPOS

RESTAURANT CAZADORES

DIRECCIÓ FAMILIAR

CUINA MALLORQUINA

Ctra. Campos a La Ràpita, Km. 6'5
Tel. 64.03.70
CAMPOS (Mallorca)

Mariano Carut i Sa Ràpita enyorada

En Mariano Ballester, més conegut per Mariano Carut, té una gran estima per la mar i això ens ho demostra de paraula i amb alguna fotografia en blanc i negre que hi ha a ca seva, a les quals es veu l'art de la pesca i Sa Ràpita d'aquell temps, a l'estiu. Amb un ambient calorós, preludi de l'estiu mediterrani, un diumenge dematí assolellat parlàrem d'això i més amb Mariano Ballester. A una de les sales de l'entrada de la casa, casa mallorquina del casc antic campaner, ens convidà amablement a parlar de Sa Ràpita de la seva infància. Als seus 70 anys té una excel·lent memòria i un bon sentit de l'humor. Amb ell gaudirem d'una bona estona de records.

— Des de quan anau per Sa Ràpita?

— Jo hi vaig des que tenia 4 o 5 anys. Amb tot aquest temps ha canviat tant que sols no s'hi sembla. Hi anàvem qualche setmana a l'hivern perquè a mon pare li agradava molt pescar salpes. A l'estiu hi anàvem des que començava fins a La Mare de Déu d'Agost ja que llavors anàvem a les ametlles.

No hi havia quasi ningú; de vegades al vespre quan sopàvem a la caseta que hi teníem, sentíem xerrar gent i jo sortia defora i era una parella de «carabineros» que feien la ronda. També solia venir un carretó de marina a comprar a Ca Na Ventura i res pus.

— Quines diversions hi havia en aquell temps?

— Hi havia Ca Madò Ventura, (allà on és el restaurant «Voramar») que era un cafè allà on els «carabineros» paraven a menjar i dormir. També els dissabtes un parell de persones de Marina de devers Ca N'Estela hi anaven i jugaven un poc a cartes.

Mirau si hi havia pocs divertiments que una atracció era anar a la punta de S'Estanyol a veure passar el vaixell de Maó, el qual passava entre Cabrera i Sa Ràpita.

També qualche vespre duien un guitarrista a Ca Na Ventura i es feia un petit ball amb quatre jotes i per avall. I això sí, cada vespre a passar

el Rosari a Ca'n Cosmet.

En aquell temps no hi havia festes però sí a S'Estanyol, allà on jo hi anava amb bicicleta, d'això deu fer més de 50 anys.

— En aquella època, quantes cases hi havia a Sa Ràpita?

— Pensa tu, n'hi havia devers 10 o 11. La nostra estava devora les cases de Son Durí que eren les més antigues, Ca Na Ventura, Ca'n Tomàs Burguera...; només hi havia cases a la primera fila. Darrera Ca Na Punta hi havia Son Catlar que era pleta fins arribar a la mar; després venia Es Tancat d'en Xorquet, allà on és ara el Centre Cívic...

A les de Son Durí hi havia un home que li deien l'Amo en Simon que tenia les ovelles dins una cova. Aquesta cova estava 50 passes cap a mar des de la Torre de Son Durí. Quan aquell va llevar les ovelles la varen fer servir com escar. Allà dedins hi havia devers 3 o 4 barques, una de les quals era del fuster «Magrana». Amb la construcció del port va quedar destruïda.

— Ja que heu xerrat d'escars, per què no ens contau alguna cosa sobre aqueixes construccions?

— Hi havia l'escar de Ca N'Estela que estava a la llengua de la mar, a una tenassa, i abaix hi havia l'escar. Tenia una escala que pujava a les cases i una terrassa d'on veien Ses Covetes i Sa Colònia; era una meravella ja que s'hi estava la mar de bé, i a més l'escar era preciós. A aquest el varen llevar en fer el port. Jo també en tenia un,

que era petitet i estava devora el Club. També el varen tomar en fer el port. Servien per guardar-hi les barques. Es ficaven les barques dins l'escar mitjançant un ternal.

— Al cafè de Madò Ventura, qui hi anava?

— Hi solien anar mitja dotzena de pagesos de Marina i els dissabtes qualcú de la vila. Na Ventura només tenia «carabineros» entre setmana. Aquests estaven molt contents amb ella ja que donava molt de menjar; n'hi havia qualcun que entrava més magre que un canyís i en dos dies d'estar-hi sortia ben atapeït.

— Quina feina feien els «carabineros»?

— La seva feina era guardar la costa del contraban. Anaven per parelles. Quan el sol es ponía, una parella cap a Cala Pi i l'altra cap a Sa Colònia caminant vorera-vorera. Abans no hi havia la «Guàrdia Civil» i havien de guardar aquests, fins que els dos cossos es varen juntar.

— Sabem que sou pescador, què ens podeu contar de la pesca d'aquell temps?

— Mon pare s'aixecava molt dematí i anava a fer gamba allà on és el port ara, i amb una gambanurada ja en tenia per pescar tot el dia. Les més grosses les estojava per posar a l'arròs. Tot seguit partíem amb la barqueta cap a mar. Allà enmig hi havia un silenci que feia por, quasi estàvem tots sols. Des de la mar veïem els pagesos que anaven a cercar alga amb

✓ Sa Ràpita

els carros. Llavors hi havia una peixatada que feia por, n'hi havia per a tothom. Les tècniques que empràvem eren la del volantí, xarxes i morenells per a les morenes. Ens solíem fer un km enfora de la vorera i pescàvem, sobretot, peix de roquer.

—Quantes barques hi havia?

—Pensa tu, n'hi havia ben poques: la del senyor de Ca'n Barbut, la d'en Comunes, la d'en Tomàs Burguera, la de Ca'n Cosmet que només la tenien la temporada d'estiu i la de mon pare.

— Heu xerrat de peix però, i els calamars?

— Hi anàvem molt poc, sols qualche dia, però així i tot en sé una cançó damunt el calamar i la potera (utensili per pescar el calamar que té forma allargada i acaba amb un ham compost per agulles doblegades):

«Calamar tu qui pastures
cada dia per aquí,
alerta a no allargar es sacari
a n'aquest manat d'agulles»

— A Sa Ràpita sempre hi ha hagut afició a la pesca submarina, que ens podeu contar d'aquesta tècnica de pesca?

— Fa més de 55 anys ningú anava a fer pesca submarina, fins que un dia va venir un japonès contractat per en Pep Fuster per pescar d'aqueixa manera. A Sa Ràpita es va concentrar molta gent perquè no ho havien vist mai, i clar la gent dubtava de si trauria peix o no. Quan va arribar es va posar unes ulleretes i va agafar una canya amb una punxa fermada a la punta i es va tirar a Sa Pedra Alta, i tot d'una ja va sortir amb un llop a la punxa i la gent vengà mambelletes. Em pens que va arribar a treure 30 o 32 Kg de peix. Aquest va ésser el primer de tots amb aquest art. Llavors ja s'hi varen posar els campaners.

— I vós, quan vos hi vàreu posar?

— Jo quan va venir el japonès tenia devers 12 anys, però un campaner, en Pere Xota, va provar de fer-se unes ulleres agafant un tros de manguera gruixada, i posant-li un vidre a la manguera amb un poc de cera, ja en va tenir unes. Però resultà que amb

aquelles ulleres hi veia doble i s'havia de tapar un ull; així i tot ja va començar a agafar-ne. Jo que anava amb ell a caçar qualche vegada, em vaig fer unes ulleres i vaig comprar una escopeta, feta a Ca'n Guillem Trinxeter, vaig començar a pescar. Agafàvem tot el peix que volíem ja que n'hi havia molt i gens escalivat. Mirau si estava poc escalivat que quan et tiraves els llops venien cap a les ulleres i t'havies de fer enrerà. Agafàvem de tot: sards, escorbells, llops i anfossos, morenes...

— Vós qui heu fet durant tant de temps pesca submarina, en deveu haver vist de tot color...

— Sí, i una de les més estranyes fou un dia que em vaig tirar a Ses Coves, davant el Bar Redó, i em vaig fer devers 800 passes endins i allà vaig veure una morenota que pasturava i «tac» l'agaf, faig 200 passes cap a defora i «tac» una altra, 200 passes més i una altra morena que se n'anava cap a la costa, i jo vaig pensar que allò no era normal, ja que les morenes solen ésser baix una pedra. I fins que vaig arribar a la vorera en vaig agafar; quan vaig sortir la mar ja pegava un poc i al vespre va fer un «temporalasso» que feia por. Les morenes ho varen notar, per això eren a pasturar, anaven a cercar menjar.

— També vos agradava i agrada la caça...

— Ja ho trob, però només els conills. Anava a caçar a Es Boscaró

i n'hi havia una animalada; de cada caçada sempre en dúiem 10 o 11 i mon pare em deia «que has de fotre tants de conills», perquè en aquell temps no hi havia llum i molt manco geleres i clar, no es podien conservar...

Jo me'n record d'un dia que em vaig posar davant les cases de Son Durí, i d'una mata varen sortir 5 conills, i amb un tro els vaig matar a tots manco un que va quedar ferit i se'n va anar dins un cau. Veient que no el podia treure me'n vaig anar a sopar, i en haver sopat la cussa va partir cap a aquell cau i va tornar amb el conill, ja que els conills mai es moren dins un cau, sempre defora...

...les cusses solen ésser de raça eivissenca, ja que són molt fortes i ràpides; per als cans «mè» han d'ésser homes de cames molt fortes ja que són molt més ràpids que els anteriors...

...al final ens acomiadam d'En Mariano Carut desitjant trobar algun dia un paratge com el que ell pogué gaudir ja fa un parell d'anys a Sa Ràpita. Potser alguna vegada ho trobarem... si l'home no va més ràpid que nosaltres i ens passa davant. De totes maneres sempre podrem gaudir amb xerrades com la que tenguérem amb Mariano Ballester. Gràcies

Fel Draconis.

— En Mariano Carut, un gran conversador, en un moment de la xerrada.

PUBLICITAT A RESSÒ: Maria Bauçà. Tel. 65.01.47
Laborables de 17'30 h. a 20'00 h.

Els propietaris de la 1ª línia de Sa Ràpita i la Llei de Costes

Fa uns mesos es va produir un fet que va posar en estat de màxima alerta i preocupació als propietaris dels negocis de la primera línia de Sa Ràpita. Aquest fet no era d'altre que l'aparició d'una Llei de Costes que deia, més o manco, que, aquests propietaris, veurien desaparèixer 20 mts. de les seves terrasses, a més de tota casta de publicitat situada a les abans esmentades terrasses. Aquesta llei havia d'entrar en vigor aquest mateix any 93. Davant aquest greu problema es varen posar en contacte amb el màxim responsable del nostre poble, el batle Sebastià Roig. Aquest es va posar en contacte amb els responsables de «Costes» i varen acordar que aquesta llei no entràs en vigor fins l'any 94, és a dir, l'any que ve. Vàrem voler conèixer personalment l'opinió dels propietaris afectats i per això ens vàrem posar en contacte amb ells. Vull assenyalar que tots els propietaris, manco un, estaven disposats que sortís el seu nom i el del seu establiment. Davant aquest fet, i donada la possibilitat que per eliminació, hagués estat molt senzill deduir qui era el que no volia que el seu nom aparegués, he decidit suprimir el nom de tots.

VEÍ A:

Pens que aquesta llei és una barrabassada. El desbarat més gros que podien haver fet. Si ens lleven la terrassa dels bars podem tancar. Allò que fa que la gent vengui és el fet de poder seure una estona a la fresca. Haurien de tenir un poc més de seny. Han de pensar que a Sa Ràpita només tenim dos mesos de feina i si a damunt ens posen entrebancs podem tancar en voler. A les costes de França, Grècia i Itàlia no els posen aquests tipus de problemes. Si comptam els impostos que ens ha posat el Govern Socialista i els que ens posen de l'Ajuntament, tenint en compte que en tot l'hivern aquí no hi ha ningú, i si a més afegim aquesta il·lògica llei, estam arreglats.

VEÍ B:

Pens que el que ha fet aquesta llei no ha vingut mai a Sa Ràpita. Si hagués estat aquí hagués vist que allò que dóna vida a Sa Ràpita són les terrasses. Si ens lleven aquests 20 metres de terrassa podem tancar. En això no hi ha dret. Si seguim per aquest camí no hi haurà ningú que es vulgui dedicar a això. En lloc de posar tantes dificultats els que haurien de fer és donar més facilitats. Amb només dos mesos de feina a l'estiu i la gran quantitat d'imposts que patim no podem quasi subsistir. Només ens faltava això.

VEÍ C:

Això és increïble. A nosaltres ens vénen amb aquestes i llavors resulta que a Ciutat hi ha un parell de bars que tenen les voreres plenes de cadires i taules, fins al punt que els vianants han de davallar a la carretera, amb el perill que això comporta. Aquesta llei és totalment il·lògica. A les escriptures de la propietat, de molts dels comerciants, es diu ben clarament que aquesta «limita con el mar». Primer els varen llevar un tros i ara els ho volen tornar acursar. No hi ha dret.

VEÍ D:

Quan va venir l'inspector de «Costes» em va dir: «fins aquesta rajola és vostre, a partir de la rajola serà nostre». I jo li vaig dir que les rajoles les havia pagades jo. Només ens faltava aquesta llei per acabar de fer la punyeta. Jo

ho tenc molt clar. Si volen part de la meva terrassa m'hauran de pagar sinó no tenen res a fer. Només em faltaria això, ara. Està massa clar que a Sa Ràpita només hi ha dos mesos de feina i si ens comencen a posar entrebancs haurem de tancar. Si als comerciants de primera línia ens fan la punyeta, tota Sa Ràpita patirà. L'Ajuntament de Campos hi fa les festes aquí enmig. Per què ells sí i nosaltres no? Hem de ser tots iguals. De totes maneres aquest assumpte encara està enlaire. En acabar l'estiu hem de tenir una altra entrevista amb el batle i ja veurem què passa.

VEÍ E:

Això és una injustícia. A les escriptures d'aquesta casa consta que limita amb la mar. És incomprendible que ara venguen i vulguin tornar-nos acursar la propietat. Crec que finalment només serà que volen cobrar un altre impost i ja està. Però la cosa està enlaire encara, ja ho veurem.

VEÍ F:

Jo, oficialment, no sé res. Aquí no han vingut, però sí he sentit el que diuen els altres propietaris. Ho trob un desbarat. Hem de tenir una reunió amb el batle, i després ja veurem què passa.

Aquests són els comentaris dels propietaris afectats per aquest problema. Com veis estan a l'expectativa, sense saber realment què passarà. Però sobretot estan molt units i són molt conscients que si a ells els va malament, tota Sa Ràpita patirà.

Taller Mecànic CA N'ARNAU

Carrer Provença, 36

Tel. 65.10.63

07630 CAMPOS

✓ Sa Ràpita

Sa Ràpita i la primera línia

Als rapiters els agrada gaudir d'un bon repòs i d'un merescut descans a la vorera de la nostra Mar, aquesta Mar Mediterrània amb Cabrera com a teló de fons.

Per això sempre han estat molt gelosos de la seva costa i de la seva vorera de mar, rocosa i pelada.

És un bon símptoma aquesta curolla però no hauria de caure en un immobilisme absolut. A certes zones de la vorera de mar del nucli urbà de Sa Ràpita com el que es veu a la fotografia s'hi podrien fer algunes millores per embellir-les: jardí, adecentament, etc. Tot manco l'actual improvisat parking que hi ha. Posats a fer, això sí, que es faci amb consens i amb projecte rehabilitador seriós.

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

El Mirador.

— Part de la primera línia de Sa Ràpita

Estació de Servei Campos, C.B.

Obert 24 h. Autoservei

Benzina sense plom

Carrer Sant Blai, 19 • Tel. 65.01.53 • CAMPOS

Granja Pomar

Tapes Variades

Carrer Major, 2 • Tel. 65.00.48 • CAMPOS

Pintures

A. CHARINO

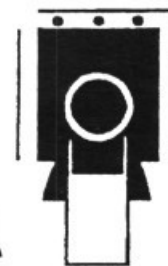
Antoni Cirer Juan

Pintor Decorador

Carrer Rigo, 9 • Tel. 65.10.58 • 07630 CAMPOS
Tel. 65.53.28 COLÒNIA DE SANT JORDI

**BUGADERIA
TINTORERIA**

SA BUGADERIA

Carrer Nou, 73 • 07630 CAMPOS • Tel. 65.25.27

PERRUQUERIA I ESTÈTICA

Carrer Santa Bàrbara, 2 - Tel. 65.21.28
07630 CAMPOS

Bicicletes • Recanvis
Accessoris • Vestuari
Reparacions

Carrer Lluna, 50
Tel. 65.29.12
07630 CAMPOS

Salvem «Sa Torre de Son Durí»

Només entrar venint de Campos a Sa Ràpita, passant per Son Cal.lar, Ca n'Estela, Son Durí i el Club Nàutic o el Port, veim a mà esquerra, a la banda de la mar la imponent Torre de Son Durí, torre de defensa catalogada com una de tantes torres a Mallorca que tenien una funció militar o defensiva, en primer lloc i, avui, una funció enaltidora, si cap, la d'embellir el paisatge i la de marcar un lloc definitivament.

Pareix que a la nostra Torre de Sa Ràpita el turó l'ha salvada definitivament del Port, de les barques o vaixells i dels seus màstils. Està salvada també, segurament, de la demolició.

Està salvada però de les edificacions que tan aprop s'han fetes o es pensen fer?

Aquí està la qüestió important. La Torre no es tocarà però, com quedarà envoltada? Es podrà admirar igualment que ara?

Realment ningú no desitja un atemptat urbanístic a la Torre de defensa -preservada doncs segons la Llei i segons normatives aprovades de fa molts anys- però pareix que tampoc ningú no pensa en salvar-la d'un mal entorn i d'un mal paisatge. Sa Ràpita necessita de Sa Torre perquè s'identifiqui i aquesta pot estimular, un cop més, a tots els rapiters a valorar més aquest lloc tan magnífic. Els campaners també necessitem Sa Torre i la necessitem respectada com pertoca, com a monument que és per als nostres avantpassats i per la seva tasca de defensa, defensa del territori, de la casa, de la cultura.

Seria una llàstima que no es recuperàs per tothom el monument i el seu entorn amb un caràcter públic i com una atracció cultural i turística si voleu.

Es Corb Mari.

26

PUBLICITAT A RESSÒ: Maria Bauçà. Tel. 65.01.47

Laborables de 17'30 h. a 20'00 h.

Maria Mas Guaita

**MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ,
TRANSPORTS, LÀMPARES I DECORACIÓ**

Carrer Ràpita, 43 • Tels. (971) 65.01.23 • 65.24.32 • 65.04.12
FAX. 65.24.32 • 07630 CAMPOS (Mallorca)

Clínica Dental i Estètica
Infantil i Adults

Dr. Miquel Bennassar i Obrador

Metge Estomatòleg, Tractaments infantils,
Ortodòncia i estètica dental, Emblanquiments,
Prevenió de càries, Pròtesis i
Prevenió de malalties de les Genives.

IMECO • ASISA • PREVIASA • SANITAS • NOVOMEDIC

**Cosme Mª Oliver, 14 (Carrer des vi)
Tel. 65.21.14 (Horabaixes) CAMPOS**

Festes de Sa Ràpita 1993

Foto: Antoni Vidal Mas (Foto Vidal)

Any 1931

PROGRAMA

DILLUNS 12, DIMARTS 13, i DIMECRES 14

- A les 22'30 h.

CINEMA A LA FRESCA amb la projecció de les pel·lícules «El Halcon», «Tango y Cash» i «Que suerte llegaron los parientes».
LLOC: Plaça dels Pins.
ORGANITZA: Ajuntament de Campos.

DIJOUS, 15

- A les 22'30 h.

TEATRE a càrrec del
GRUP DE TEATRE ANTICS ALUMNES DEL COL·LEGI
FRA JOAN BALLESTER.
OBRA: Don Bonaventura Veranea.
LLOC: Esplanada de l'Església de Santa Coloma.
ORGANITZA: Ajuntament de Campos.

DIVENDRES, 16

- A les 20'00 h. Inauguració del
III CONCURS DE DIBUIX INFANTIL i JUVENIL.
«L'Entorn i la mar»

BASES

- Categories/Edats: 5-6, 7-8, 9-10, 11-12, 13-14, 15-16, i més de 16 anys.
- Premis: 2 premis per categoria.
- Inscripcions: Ajuntament de Campos o Centre Cívic de Sa Ràpita, on li donaran les cartolines necessàries per presentar els dibuixos (De 9 a 13 hores).
- Presentació dels dibuixos: Abans de dijous, dia 15.
- Entrega de premis: Dissabte, al Festival Infantil de Play-Back.

LLOC D'EXPOSICIÓ: Davant l'esplanada de la Berbena.
ORGANITZA: Ajuntament de Campos.

- A les 21'00 h. PASSACARRERS per l'Avinguda Miramar, de la
BANDA DE CORNETES i TAMBORS DE SANT BLAI DE
CAMPOS.

- A les 22'30 h. CONCERT a càrrec de la
BANDA DE MÚSICA CENTRE CULTURAL i
LA CORAL SANT JULIÀ
LLOC: Esplanada de l'Església de Santa Coloma.
ORGANITZA: Ajuntament de Campos.

DISSABTE, 17.

- A les 11'00 h. CONCURS DE CASTELLS D'ARENA.

BASES

- Categories/Edats: 5-6, 7-8, 9-10, 11-12, 13-14, 15-16, i més de 16 anys.
- Premis: 2 premis per categoria i degustació de refrescs.
- Inscripcions: Oficines Club Nàutic de Sa Ràpita, abans del dia 17, o 1 hora abans de començar.

LLOC: Platja de Sa Ràpita.
ORGANITZA: Club Nàutic Sa Ràpita.
PATROCINA: Ajuntament de Campos.

- A les 18'30 h. CONCURS DE NATACIÓ.

BASES

- Categories/Edats: 5-6, 7-8, 9-10, 11-12, 13-14, (Masculí i Femení)
- Premis: 3 medalles per categoria.
- GRAN TROFEU TRÀVESS DEL PORT.
- Categoria única d'edat (Masculí i Femení)
- Premis: Als 3 primers classificats de 3.000 a 5.000 ptes.
- Inscripcions: Oficines del Club Nàutic de Sa Ràpita.

LLOC: Club Nàutic Sa Ràpita.
ORGANITZA: Club Nàutic Sa Ràpita.
PATROCINA: Ajuntament de Campos.

- A les 18'30 h.
FESTIVAL INFANTIL DE CAÇONS AMB PLAY-BACK
• Inscripcions i presentació de cassettes:
Ajuntament de Campos o Centre Cívic, abans de dissabte a les 13'00 h.
• Premis per a tots els participants.
• LLOC: Esplanada de la Berbena.
• ORGANITZA: Club d'Esplai.
• PATROCINA: Ajuntament de Campos.

- A les 20'00 h.
CONCURS DE PROVES D'HABILITAT AMB BICICLETA.

BASES

- Categories: 9-10, 11-12, 13-14, 15-16 i més de 16 anys.
- Premis: 2 premis per categoria.
- Inscripcions: 1 hora abans de començar.

LLOC: Davant el Bar Nou (Avinguda Miramar).
ORGANITZA: Policia Local. Ajuntament de Campos.

- A les 21'00 h.
REPARTIMENT DE PREMIS.
Concursos Castells d'Arena, Natació i Travessa del Port.
LLOC: Local Social del Club Nàutic Sa Ràpita.

- A les 23'00 h.
BERBENA amenitzada per BRISAS i BOLERO

- A les 24'00 h.
GRAN CASTELL DE FOCS ARTIFICIALS.

DIUMENGE, 18

- A les 11'00 h.
GRAN FESTA INFANTIL
(Carreres de sac, carreres a peu, cintes amb bicicleta i monopati, cucanyes, xocolata, etc...)
LLOC: Davant l'esplanada de la Berbena.
COL·LABORA: Comercial Fernandez i Punyet.
ORGANITZA: Ajuntament de Campos.

- A les 18'00 h.
TORNEIG D'ESCACS DE PARTIDES SEMIRÀPIDES

BASES

- Categories: Equips de 4 jugadors.
- Premis: als 3 primers equips.
- Inscripcions: Cafeteria Vicens.

• LLOC: Carrer Calamar / Avgda. Miramar.
• ORGANITZA: Club Foment d'Escacs i Obra Cultural Balear - Campos.

- A les 19'30 h. A l'Esplanada del Club Nàutic
SANTA MISSA i PROCESSÓ MARÍTIMA
(Hi haurà una placa commemorativa per a la barca més endiumenjada)

- A les 21'30 h.
VETLADA FOLKLÒRICA MALLORQUINA i BALLADA POPULAR.
a càrrec de l'agrupació
BROT DE TAPERERA del Centre Cultural de Campos.
LLOC: Esplanada de l'Església de Santa Coloma.
ORGANITZA: Centre Cultural de Campos.

Avinguda Miramar, 54

Tel. 64.08.02

Sa Ràpita (Mallorca)

OCASO, S. A.

Assegurances i Reasaegurances

- OCASO DECESOS
- OCASO VIDA
- OCASO COMERÇ
- OCASO LLAR
- OCASO JUBILACIÓ
- ETC...

**AGENTS EXCLUSIUS
ZONA DE CAMPOS**

Miquel Arcas Pons
Camí de Mar, 33
Tel. 65.20.23
CAMPOS

Joan Rotger Adrover
Nou, 40
Tel. 65.02.04
CAMPOS

COLIVER

MOTORS MARINS
MUNTATGES I MANTENIMENTS
COMPRA-VENDA DE MOTORS
ASSESSORAMENT TÈCNIC

Viviu a Mallorca? No podeu fruit de la seva mar i de les seves cales? Vos oferim gaudir-ne amb les embarcacions CINQUE 10 OPEN, MARE I SPORT, construïts per ÀRIA YATCH.

Equipament de sèrie:

- Seient pilot amb respaltes, seient tripulació i màrfeques solàrium proa.
- Escala bany inoxidable amb tres graons de teka.
- Volant de tacte suau i cables de direcció.
- Suport comandament fora bord a la dreta del pont de govern.
- Bomba d'eixugament automàtica.
- Bateria i desconnectador.
- Ganxos d'esquí aquàtic inoxidable.
- Compàs.

Característiques tècniques:

Eslora	5.12 m.	Mànega	2.03 m.
Calat	0.28 m.	Cabuda	6 Perso.
Super. útil	5.5 m2.	Pes	294 Kg.
Motorització	40-90 HP FB		

Servei Oficial:

**VOLVO
PENTA**

**HONDA
MARINE**

**YAMAHA
TOHATSU**

T. N. C. OLIVER, Club Nàutic Sa Ràpita,
telèfon 64.01.99 • FAX: 64.02.21

L'Església de Santa Coloma de Sa Ràpita

L'Església de Sa Ràpita, de Santa Coloma, fou construïda en un solar donació dels propietaris del terrenys en els temps de les primeres urbanitzacions. Eren els propietaris de la finca propera Son Cal.lar. Les obres es financiaren entre d'altres fonts amb la deixa d'un capellà campaner anomenat «Es Capellà Barrala».

Avui l'Església de Santa Coloma agombola els rapiters com a casa o més bé casal per a les celebracions dominicals i litúrgiques d'importància. Sens dubte el conjunt esplanada, Església, edifici i pista de tennis és l'espai de servei al públic més tradicional de Sa Ràpita. A l'estiu se celebra Missa com a norma general tots els dissabtes a les 19:30 i els diumenges a les 11 i a les 19:30. Mn.

Damià Vidal, capellà jubilat campaner atén moltes d'aquestes celebracions i per això s'ha convertit un poc en el capellà de Sa Ràpita. Ha promogut un grup de cant per ajudar a les celebracions. Ha promogut que tothom que pogués, col.laboràs. Segueixen ajudant alguns matrimonis en el ministeri de l'Eucaristia i alguns nins com a escolanets o acòlits.

Però la Festa que lliga tradició marinera, rapitera i devoció cristiana és la de la Mare-de-Déu del Carme, que se celebra el diumenge següent a la Festa (16 de juliol). La Missa se celebra a l'esplanada del Port Esportiu i fins i tot qualque any hi ha predicador. Presideix, naturalment, el Sr. Rector. La imatge de la Mare-de-Déu surt a la mar en la tradicional processó de

barques i vaixells i tot aparell flotant. A la vorera de la mar els rapiters a la fresca (els de «primera línia») miren passar la processó que té com a capdavantera la Mare-de-Déu fins al límit del «territori marítim campaner». Sa Ràpita no seria tal sense aquesta activitat religiosa descrita, puntual, solemne i emotiva, marinera per excel.lència.

Val la pena que tots els rapiters es decidissin a potenciar entom de la bella Església de Santa Coloma les activitats socials i culturals sobre tot per a la joventut i per als nins i nines que estan de vacances. Quines vacances?...Vacances també com a cristians?

S'Esquella.

27

L'enhorabona a un rapiter il.lustre

Carlos Bousoño, un rapiter il.lustre (encara que no ha nascut ni a Campos ni a la Ràpita), és un dels millors poetes vius de la llengua espanyola. A més de tots els reconeixements i mèrits per la seva obra, que són públicament reconeguts, acumula guardons.

El passat 31 de maig, aquest escriptor obtingué el «Premio Nacional de las Letras», un dels premis més importants i prestigiosos dins el context de l'idioma espanyol.

Des d'aquesta revista volem fer-li arribar l'enhorabona per aquest premi, que no és sinó un més dels obtinguts per aquest poeta contemporani i gran teòric de la llengua (els anys 1969 i 1974 obtingué el «Premio de la Crítica» i l'any 1990 li fou concedit el «Premio Nacional de Poesía»).

Carlos Bousoño ha decidit, des de fa molts anys, passar llargues temporades a Mallorca i més concretament de l'any 1981 ençà estiueja a la Ràpita, des d'on (ell mateix ho confessa a l'entrevista concedida a Ressonò número 33, d'octubre de 1991) també ha realitzat la seva obra; molt específicament, una part del llibre titulat «Metáfora del desafuero» fou escrita íntegrament a la Ràpita.

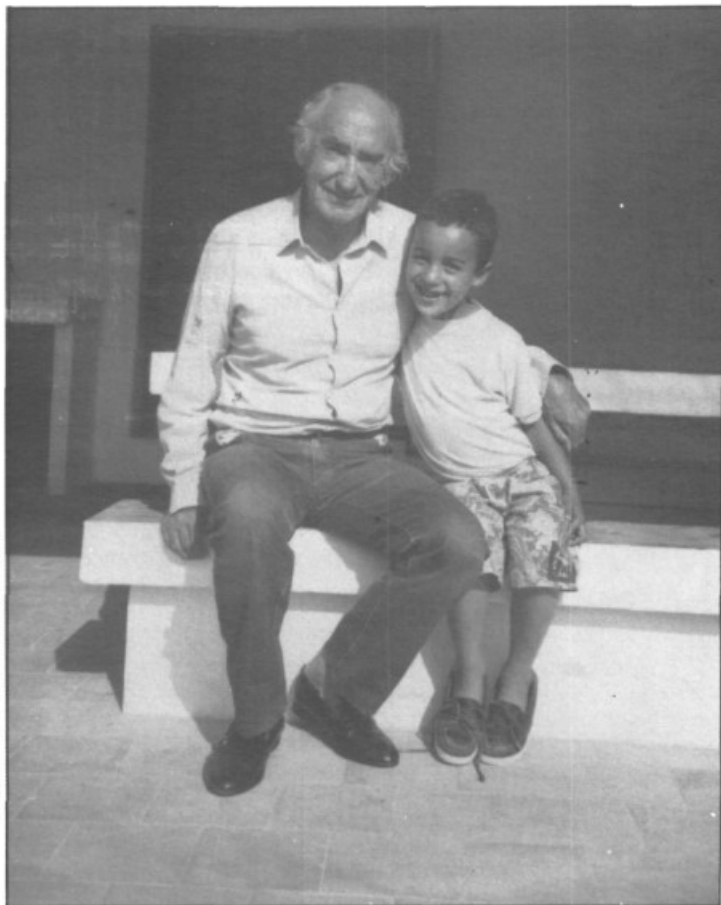

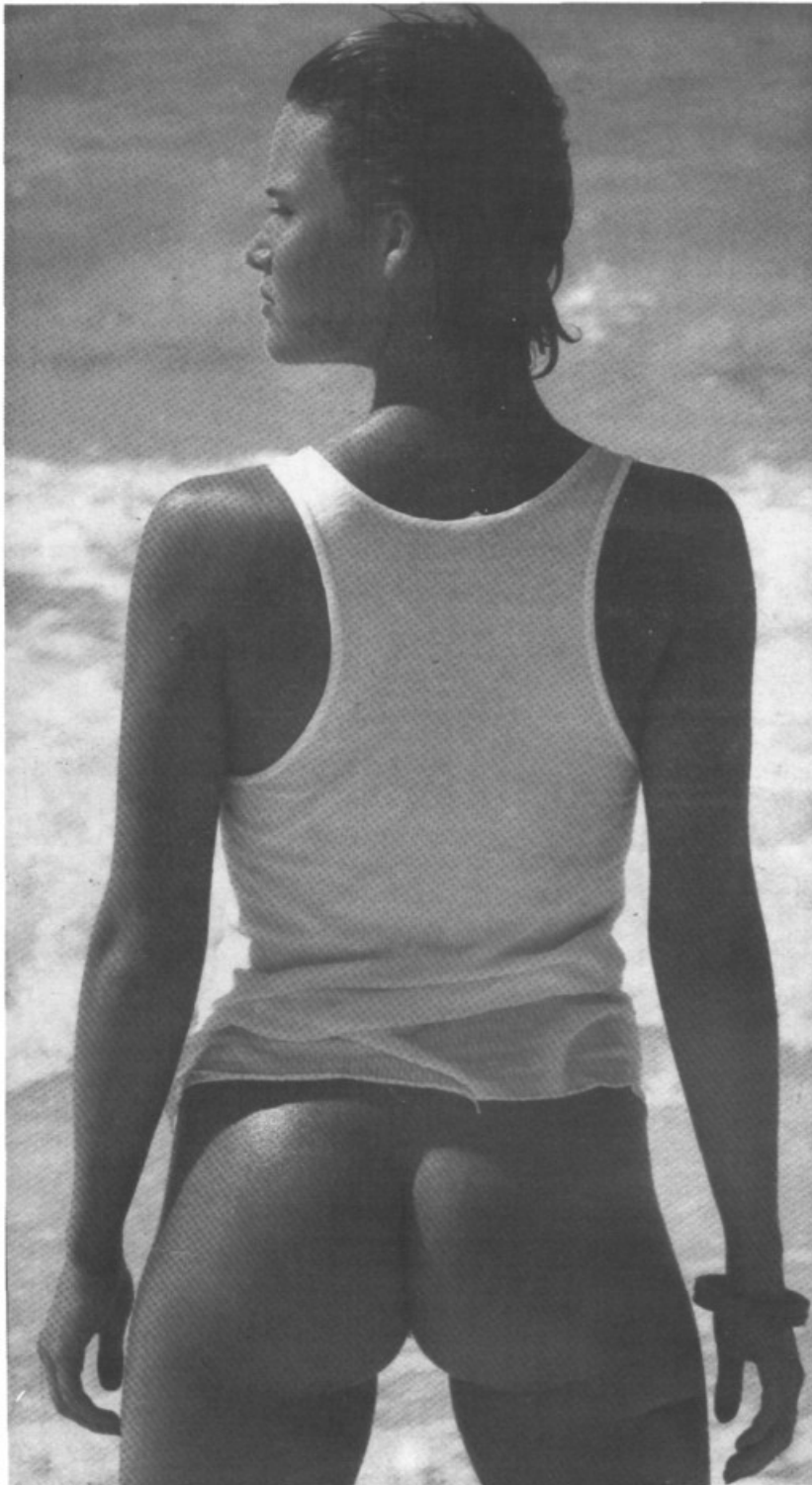
Foto: Francesca Adrover Moll

— Carlos Bousoño amb el seu fill petit (La Ràpita, estiu 1991).

Francesca Adrover Moll.

Ses Covetes / Es Trenc

A començament d'estiu el sol ja lluu amb plenitud a ses Covetes. La mar, immensament blava, acaricia amb ones suaus, lleugerament, la platja. Aquesta bella dama que il·lustra aquesta pàgina potser és francesa, o italiana. Tant se val. El perfil del seu rostre és bell, grec, mediterrani. a la part de davant de la samarreta blanca hi duia dibuixat un fasser que subretxaven les lletres d'un producte cosmètic. Qui això escriu ho va veure, enlluernat davant tanta elegància.

L'Ajuntament de Campos se sent una mica ofès i molestat perquè el municipi de Ses Salines promociona Sa Colònia de Sant Jordi oferint amb bon color i belles imatges les platges campaneres. I la queixa més grossa ve motivada pel fet que els dos municipis no s'avenen massa a com han de netejar la platja que utilitzen uns i altres. Tot i considerant que a més d'anar-hi estrangers també hi van molts de mallorquins, no seria de més que qui posi fil a l'agulla en la neteja i la conservació de l'espai sigui la Conselleria de Turisme del Govern Balear, que només serveix per a organitzar dinars a qualsevol ciutat europea, o l'O.N.U.

Vindrà el Rei d'Espanya, la Reina, i tot el seu protocol, aquest estiu, a nedar/dinar a Es Trenc?. No ho sabem, però desitjam que així sia. El podem convidar a menjar un bon plat de sopes mallorquines -amb tàperes envinagrades de Campos-, després d'haver-se refrescat la panxa amb trempó fet amb tomàtiques d'En Sion, pebres de Ca'n Melero i ceba crua. I per beure, vi d'En Bemat. I a les acaballes un bon cafè rebentat amb caçalla de Llubí. Ben segur que tota la cort, després de tot aquest trull, voldrà fer una becadeta.

Claudia Schiffer, una de les Top-Model més exhuberants i estimades d'aquests darrers anys -coneguda aquí i a tot el món- podria venir aquest estiu a Es Trenc per a participar en la realització d'uns espots publicitaris que una empresa de begudes -FANTA- pensa fer ben aviat. La seva imatge ja il·lustra moltes pàgines de revistes anunciant aquesta beguda. Si ve, que serà per motius professionals, nosaltres la convidarem a beure pinya i llimonada de Sa Sifoneria de Campos. Ella, ben segur, es farà fotos amb la FANTA. Però d'amagat beurrà el refresc campaner. I qui pugui li ho agrairà amb una besadeta.

La peatonització de l'Avinguda Miramar

Foto: FOTO VIDAL

Crec que el moment de peatonitzar la primera línia de Sa Ràpita ja ha passat. Hauria estat factible si s'hagués fet a l'inici del creixement de Sa Ràpita. Llavors s'haguessin pogut dissenyar unes vies de circumval·lació perquè els cotxes no passassin per arran de mar. Però això no es va fer quan era hora i els actuals carrers de segona o tercera línia no estan preparats per poder recollir el volum de tràfic que suposaria la desviació, el que provocaria embussos i, inclús, accidents. El cost econòmic de les obres necessàries per adequar convenientment un d'aquests carrers interiors no compensaria els avantatges de tenir un passeig marítim per on passejar, almanco en aquests moments on la situació econòmica de l'Ajuntament de Campos passa per una època de vaques magres i amb unes altres prioritats que no es poden deixar de banda.

Jaume Lladó.

Una balconada amb vistes. Una balconada amb jardins ben cuidats. On les flors, autòctones, creixin mirant a l'horitzó. On els arbres típics de l'illa facin l'ombra suficient per poder gaudir dels horabaixes -i també dels vespres- a la fresca, asseguts tranquil·lament en bancs de pedra. No se'ns pot negar la meravellosa visió d'una posta de sol, amb Cabrera al fons, sense cotxes, sense renous excessius que sempre molesten. El fet de convertir una carretera en un preciós passeig és només una qüestió de voluntat política. Nosaltres ja tenim la ferma voluntat de gaudir d'aquest nou espai verd. A més, el verd vegetal i el blau marí combinen molt bé.

Margalida Ballester.

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ
MIQUEL LLADÓ

Avda. La Verge, s/n. - Tel. 65.06.75

Cristalleria
CAMPOS C.B.

Jaume Vadell Adrover
Joan Oliver Bordoy

Carrer Llibertat, 27 • Tel. 65.04.20
07630 CAMPOS

Les olors de la infància

Damià Huguet.

Tenia una setantena d'anys. Anava una mica encorbat i donava les passes curtes, pausades i monòtones, gairebé mil·limetrades, precises. Era baix d'estatura, una mica magritxol, de cara aixuta i colors ardents, vermellosos; la pell socarrada pel sol de l'hivern i el de l'estiu. Serenament empès pel metge de la vila, obligat per força, -amb paraules i remeis-, un oculista li aconsellà posar-se ulleres; cosa que va fer, un poc recelós. Unes ulleres de vidres gruixats com un cul de tassó que li distorsionaven les fesomies, l'envellien enormement. Ell que sempre vestia calçons i jac de vellut, d'un color negrenc que el sol havia esvaït; com la gorra, destenyida i malgirbada per la suor dels dies de feina, de cap a cap d'any, amb persistència, una certa passivitat, i molts de silencis.

Al corral de ca seva, en una païssa mig esbucada que feia pudor de fems i pèl de cabra, hi tenia les dues vaques que ell menava a pasturar i munyia els capvespres per ajudar-lo a sobreviure amb els doblers que aconseguia amb la venda de la llet. A primeres hores del matí, en aquest punt precís quan el sol atorga un tel de claror groguenca a les muntanyes del llevant, treia les vaques a fora. Amb un verdanc d'ullastre els pegava copets a les anques, copets subtils, delicats; i les vaques, obediets, travessaven amb lentitud els dos aiguavessos de la casa, entre cadires i taules, per iniciar el camí, quotidià i rutinari, cap a cercar la verdor dels sementers.

La casa que habitava, juntament amb la dona i dues filles, estava just a la forania. La ferum que les dues vaques provocaven arribava a tota la placeta -sense nom- que hi havia dues

passes enfora. Una ferum profunda, pestilent si no la tenies avesada, però també lògica. Els veïns l'acceptaven sense massa estridència, encara que de vegades es queixaven, sobretot a l'estiu, quan el sol feia bullir els excrements d'aquelles vaques i les de la guarda d'ovelles del pastor de Ca'n Francina, que seguia la mateixa ruta de nit i densa i interna, acubadora, amb mosques vironeres i qualche paparra perduda.

Just devora ca seva, al cap de cantó de la placeta, hi havia dos cafès: el cafè Tren, conegut popularment per Ca Na Calenta -que era una dona santa-; i el Cafè Nuevo, del qual n'era propietari l'amo En Francesc Ausinis, que tenia fusteria a la portassa i construïa mobles artesanals mentre la seva dona despatxava cafès i conyac a la gent que, amb presses, acudia a l'estació del Tren.

Entre i entre hi havia la casa de Ca'n Barret, un home de fesomies moresques i color negrenc. Una casa com moltes del carrer, de les més antigues: estreta i baixa, de parets de pedra socarrades pel sol, una casa modestíssima, bella en aquells anys, de frontis senzill i rústec que varen malgirbar quan canviaren la porta de llenya de nord per unes persianes. L'amo en Joan va ésser possiblement la persona de la vila a la qual més m'agradava sentir parlar. Ja jubilat, feia tertúlia al Cafè Tren. Tenia un parlar profundament rudimentari, aspre; i en les seves locucions no hi trobaves cap castellanisme. El seu llenguatge era pur, contundent, savi. A l'estiu feia vetlada amb altres contertulis al carrer, fins a altes hores de la nit. Solia asseure's a una cadira de bova, recolzant els braços al respall, amb les cames aixencades. Hi vaig passar moltes hores, expectatiu i atent, en aquelles xerrades estüenques, i em va meravellar sempre el seu parlar. Tenc present que més d'una vegada vaig voler enregistrar en un magnetòfon la seva veu, el seu parlar, aquelles expressions, aquelles paraules algunes de les quals ignorava i que ell pronunciava amb tanta naturalitat. No ho vaig arribar a fer. I ara em sap greu, molt de greu, perquè persones que parlin amb tanta puresa com ell ja en queden

poques a la vila, i pens que hauríem de recuperar totes aquestes fonts orals.

Era, aquell, un món fantasiós, subtil, immensament agradable. Ara, a la gent ja no li lleu conversar amb els veïnats. Tothom té pressa. Van amb cotxe i travessen el carrer únicament saludant amb la mà. Acaben la feina tard, i a la nit s'asseuen embambats davant el televisor fins que la son els envia al llit. De matí tothom encara té més presses. I així anam consumint dies i dies, fins que te n'adones que han passat els anys molt endebades, i potser els hem malviscut.

La vila, que és petita, és formada per petits nuclis de pocs carrers i no massa habitants. I tothom acudeix normalment al lloc que té més a prop, on té més confiança, amb els veïnats i amics. Així, la vida quotidiana transcorre monòtona, però plàcida i tranquil·la, i te n'adones de totes les trifulgues que un o altre comenta oferint la seva particular visió: pagesos, fusters, picapedrers, ferrers -gent d'ofici-jubilats, mestresses de casa o infants que s'encalquen pel carrer conformen una imatge bella del poble, agradable, que s'ha anat perdent i que recordam amb nostàlgia els que la vàrem conèixer al seu bon temps.

Per tot això, la imatge d'aquell bon home que menava les vaques a pasturar i arribava a ca seva amb les colors del capvespre -unes vaques amb el braguer inflat, que ell i la seva dona munyirien pacientment al corral; la profunda olor d'excrements, de palla seca o d'herba tendra arraconada a la païssa- em sumeixen ara en una nostàlgia que m'agrada mantenir: el parlar de la gent, les jovenetes amb la lletera, l'olor de cafè, el fum de llenya, les mosques i els aucells. Tot un món que vaig viure immensament al meu carrer, que tenc ben present, que estimo profundament, però que ja és, per a mi i per a molts, lamentablement irrecuperable. L'amo en Joan va morir ja fa anys i la casa roman tancada. Fa poques setmanes l'han posada en venda. Ara, quan hi pas per davant, acluc els ulls i pens en la felicitat de la meua infància, amb els amics, cada hora del dia.

Glosat

Una de les activitats de la II Setmana de Cultura Popular que ha organitzat l'Obra Cultural Balear fou el glosat de picat que va tenir lloc el dia 29 de maig al pati del Col·legi Fra Joan Ballester.

Poder reunir damunt un escenari quatre vertaders mestres en l'antic art de compondre improvisadament heptasíl·labs rimats avui dia ja no és fàcil. Els glosadors protagonistes d'aquesta festa foren: Jaume Juan d'Algaida, Joan Planisi de Can Picafort, Rafel Roig de Felanitx i Antoni Socies de Sa Pobla.

El resultat va ser realment positiu, ja que els glosadors lluiren la seva habilitat, gràcia i enginy i el nombrós públic -més de tres centenars de persones- s'ho va passar d'allò millor al llarg de les més de dues hores que va durar l'espectacle.

El combat va tenir moments més encesos i de més emoció, però es mantingué sempre l'atenció i l'interès del públic i també el to burlesc i divertit. No podem reproduir aquí tot el glosat, però per posar-ne un petit exemple podríem recordar l'encomesa d'en Rafel quan diu:

A en Planisi, l'heu sentit
lo que mos acaba de dir?
Jo encara hi vull afegir
i no estic gens empegueït
que si n'hi ha cap per aquí
que siga bona en es llit
tal vegada per un pic
hi duríem s'algaidí

A la qual en Jaume contesta:

Rafel, tu ets oportú
i crec que molt bé ho has dit,
jo no som molt atrevit
però procur anar segur
i en que no ho sàpiga ningú
amb una vaig en es llit
Rafel, t'ho he repetit
no t'hi voldríem a tu.

En Miquel Sbert i Garau, estudiós i bon coneixedor d'aquest tema, va fer una presentació de l'acte amb unes cites i aclariments força interessants. Va explicar amb poques paraules la història d'aquesta lluita-espectacle com

Foto: Esteve Tomàs

— Els quatre glosadors en un moment de l'actuació

un exemple de l'afecció de l'home, «animal de brega», pel diàleg, per la confrontació, per la polèmica, per la ridiculització de l'adversari. Afecció «natural» que a la nostra cultura s'ha materialitzat des de fa segles amb els glosats de picat.

Un dels convidats d'honor a la festa era el conegut Pere Gil, en representació de l'«Associació d'Amics de la Glosa», qui també ens va oferir algunes estrofes com:

Hi havia un cantant francès
que veia la vida en rosa.
I jo, com a bon pagès,
la vida la veig en rosa.

Com sol ser habitual, un moment donat, els glosadors demanaren la participació del públic. En Tomeu «Fogó» va ser voluntari per pujar dalt de l'escenari i n'amollà unes quantes que despertaren les rialles i els

aplaudiments efusius del públic.

En Miquel Sbert acabà el seu parlament citant una simbòlica i emotiva cançó:

Dins lo meu enteniment
hi tenc una roca forta:
hi tenc la mar i Mallorca,
es sol, sa lluna i es vent

Tant de bo que aquest sentiment es fes el màxim d'extensiu dins la nostra societat i que la nostra cultura no es doblegui davant pressions alienadores i desarreladores que facin encarar l'esquena a tot el nostre ric patrimoni cultural que ens identifica i ens distingeix com a poble: costums, tradicions, i, sobretot, la llengua pròpia. Aquest acte pot ser ben bé un gra d'arena més en favor d'això.

S. C. A.

PUBLICITAT A RESSÒ:

Maria Bauçà. Tel. 65.01.47

Laborables de 17'30 h.

a 20'00 h.

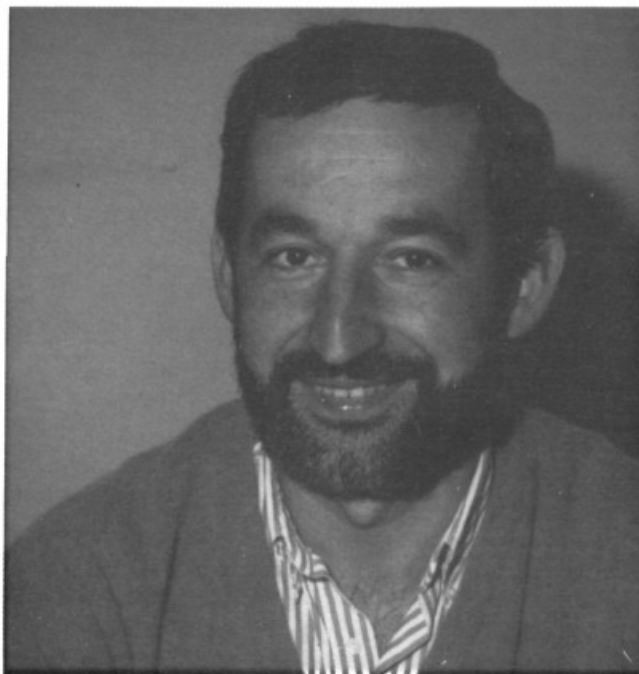
José Manuel Reparaz, 10 anys al cap davant de l'electricitat a Campos

Avui no hem anat a entrevistar una persona nascuda o criada al nostre poble, avui hem parlat amb un jove que fa 10 anys va arribar a Campos per ocupar un lloc de feina, s'hi va quedar a viure i en poc temps s'ha arrelat en aquesta terra.

És José Manuel Repáraz Razquin, que al març de l'any 83 es va fer càrrec del Sector Distribució Gesa Campos, en substitució de l'antic cap Rafel Oliver, l'amo en Rafel Francina. Té 36 anys, va néixer a Pamplona, és Enginyer Tècnic Industrial i va venir a parar a Mallorca per una d'aquelles casualitats de la vida, la seva llengua materna és l'euskera, però aviat es va interessar pel català i ha fet un esforç per parlar-lo.

L'hem anat a entrevistar amb motiu dels seus 10 anys de feina i estada a Campos i recollir les seves impressions durant aquest període de temps. També hem aprofitat l'ocasió per demanar-li que ens parlés un poc de com va ser la introducció de l'electricitat a Campos, ja que sabem que és una persona amb inquietuds i li agrada documentar-se sobre temes relacionats amb la seva feina.

Foto: Damià Prohens (Foto vidal)

— Com va ser la teva arribada a Mallorca i quins motius et varen dur a venir a fer feina a Campos?

— La meua formació va ser a Pamplona, vaig estudiar Enginyeria Tècnica a la Universitat de Navarra; una vegada finalitzats els meus estudis em va tocar fer el Servei Militar aquí a Mallorca, a Palma concretament, quan el vaig acabar vaig fer una sol·licitud a Gesa i em varen contractar.

Una vegada a l'empresa vaig estar dos anys a Palma, a Muntatge i Manteniment, i després un any més a les oficines centrals. El motiu de venir a Campos va ser ocupar la vacant del Cap del Sector de Campos, com a conseqüència de la jubilació de Rafel Oliver Lladó, el març de l'any 83.

— Ens pots dir si a més de Campos el sector comprèn altres poblacions?

— El nostre sector, encara que el centre laboral estigui situat al poble de Campos, comprèn una àrea bastant extensa, que, en superfície podria considerar-se com la quarta part de l'illa, no així en població, doncs es tracta de poblacions eminentment agrícoles entre les quals no hi figuren les poblacions més industrials de Mallorca.

Des de la implantació de Gesa a

Campos, els límits del Sector s'han anat ampliant fins quedar definitivament consolidats l'any 84 amb la incorporació de Cala D'Or. A l'actualitat està format pels termes municipals de Lluçmajor (excepte S'Arenal i les urbanitzacions properes), Algaida, Montuiri, Porreres, Santanyí, Ses Salines i, naturalment, Campos.

— Sabem que estàs documentat sobre el tema. Podries parlar-nos dels orígens de l'electricitat a Campos?

— La primera Central va ser inaugurada dia 23 de març de 1913. Va ser instal·lada per Silvestre Bujosa sota la direcció d'Antoni Planas Rosselló i estava situada al carrer Santanyí nº 5, allà on posteriorment estaria el Cine Moderno. Pertanyia a la Societat Bujosa-Humbert, que havia sorgit l'any 1912 i finalitzà vuit anys més tard, degut a que la seva central no podia subministrar la potència demandada. Aquest any va néixer una nova Societat que s'anomenà «La Electroagrícola», aquesta es va crear mitjançant la compra de les Societats «Bujosa-Humbert» i «Ballester-Ginard», el seu director va ser Joan Alou Ballester.

— Per fer-nos una idea, ens podries dir quin any i on es va

instal·lar la primera Central Elèctrica a Mallorca?

— Va ser l'any 1901 a la població d'Alaró. Palma no va tenir Central Elèctrica fins l'any 1903.

— I la Companyia Gesa, quan es va instal·lar a Campos?

— Fou al novembre de l'any 1958 amb la compra de l'única societat existent aleshores a Campos, «La Electroagrícola S.A». Va ser aquest un any de plena expansió per a Gesa que s'havia constituït l'any 1927 amb la fusió d'altres dues companyies i que no va arribar a completar la compra de les centrals existents a les diferents poblacions de l'illa fins a l'any 1961.

Com a exemple us puc citar que la compra de la primera central que hi va haver a la zona que ara comprèn el sector de Campos, es va fer l'any 1928 a Montuiri, mentre que la darrera va ser a Pina l'any 1960.

— Abans ens has anomenat en Rafel Oliver «Francina», què ens podries contar de la seva participació a Gesa?

— En Rafel va ser, i ho seguirà essent, l'«alma mater» de Gesa a Campos. Em va saber molt de greu que no pogués gaudir més la seva jubilació, ja que va dedicar molt de temps i feina

✓ Fent una volta per la vila

perquè aquesta poble gaudís de les comoditats que representa l'electricitat, des del seu nomenament com a cap de la Central de «La Electroagrícola» el març de 1954, fins a la seva jubilació quan era cap del Sector Distribució Gesa-Campos.

Tenc entès que quan Gesa va comprar «La Electroagrícola», les negociacions es feren directament amb ell, qui va posar com a condicions continuar fent feina i esser el cap del Sector instaurat per Gesa i, per altra banda, que s'incorporàs a la nova empresa tot el personal que treballava a «La Electroagrícola». Totes aquestes condicions varen ser respectades.

— Saps si encara hi ha a l'actual Centre Laboral cap treballador de l'anterior empresa?

— L'únic treballador que va fer feina a l'antiga companyia i que encara està amb nosaltres és en Miquel Fullana (Ramonell), a través d'ell he pogut saber la resta dels treballadors de l'antiga central, eren: En Gabriel Amer (Potoi), Antoni Mas (posteriorment, lector de Gesa), Joan Porquer, Gregori Taberner (Lluent), Miquel Ballester i Antoni Simonet.

— Hi ha hagut modificacions en l'emplaçament dels locals de Gesa?

— Les primeres oficines de Gesa a Campos estaven situades al carrer de Sa Síquia, nº 12, en aquella època el servei que es donava era reduït i el local era suficient, però degut al creixement desmesurat del nombre d'abonats i del consum a la dècada dels anys 60, aviat va ser insuficient. Així, l'any 1970 es va projectar l'actual Centre Laboral que es va inaugurar dia 17 d'octubre de 1972.

— Quina conclusió pots treure dels teus 10 anys fent feina a Campos?

— Quant a la feina que es feia abans de la meua arribada no s'han produït canvis essencials. El que sí us puc dir és que tenia els meus dubtes quan em vaig haver de decidir a venir a Campos com a cap de Sector. En primer lloc, durant la meua formació a Palma no havia ocupat un càrrec de la responsabilitat que representa l'actual, i per altra banda em preocupava la meua adaptació al poble.

Una vegada que han passat 10 anys la conclusió que trec és que vaig encertat amb la meua decisió, ja que

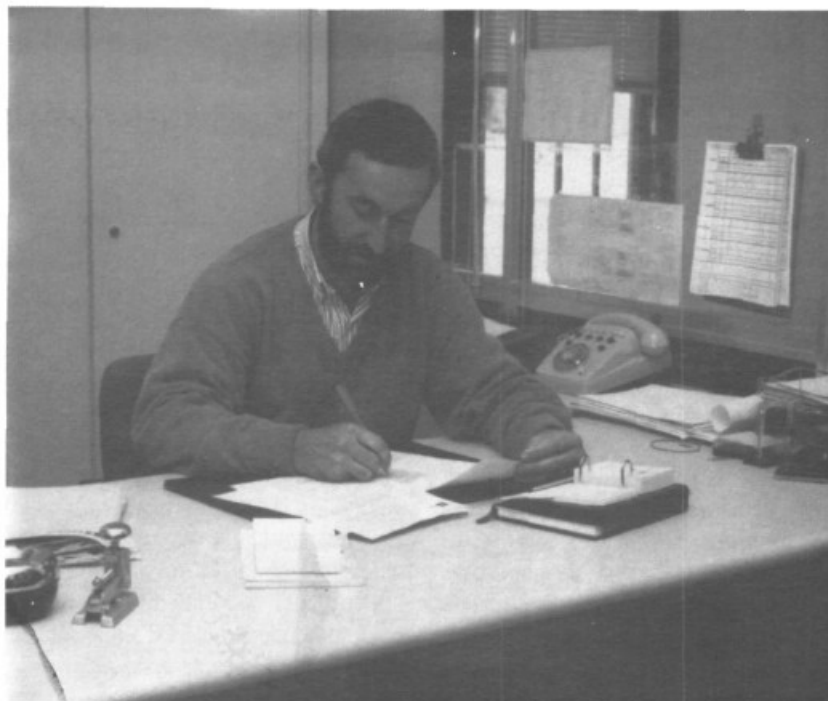

Foto: Damià Prohens (Foto vidal)

pas molt de gust de fer la meua feina i, al mateix temps he trobat un clima de companyonia difícil d'igualar. Vull aprofitar l'ocasió per felicitar-los per la seva comprensió i ajuda que he disposat sempre de tots els meus companys.

Quant a la meua adaptació al poble de Campos va ser bastant ràpida; jo procedesc d'un poble del nord de Navarra, bastant més petit que aquest. També pensava que desconèixer la llengua podria frenar la meua adaptació, però he fet un esforç per aprendre-la i ara em defens prou bé, de fet quan parl amb els meus fills ho faig sempre en català. Des que vaig arribar a Mallorca em va interessar la llengua d'aquí i em vaig proposar parlar català, per això vaig fer dos cursos a Palma i un a Campos, fa uns anys. Crec que aquesta inquietud per la llengua em ve donada per la meua pròpia, l'euskera, encara que ara tenc poques ocasions de parlar-la.

— Tenim entès que ets un gran aficionat a la mar?

— Efectivament, la meua passió és la mar. Quan vaig venir, un company de feina a Palma em va introduir en el món de la pesca submarina i, a partir de llavors, he estat un gran aficionat; la practic sempre que puc però no en competicions.

— Practiques altres esports?

— Sí, puc dir que tota la vida he practicat esports, des del futbol (vaig jugar a 2ona regional), fins al ciclisme i el tennis. Però la meua frustració a

Mallorca ha estat la pilota basca; vaig guanyar la medalla de bronze als Campionats d'Espanya Universitaris en l'especialitat «manos-parejas» i com us podreu imaginar no he pogut continuar jugant, tant per manca d'instal·lacions com de practicants.

— Tu, com a pampilonica, vius de prop les festes de San Fermín, quina impressió et mereixen les nostres festes?

— Bé, cada lloc té les seves peculiaritats i les Illes destaquen tant per la seva bellesa com pel seus contrastos, començant per la muntanya i acabant per la incomparable transparència de l'aigua de la mar. Però, referent a festes difícilment poden comparar-se amb el color i l'alegria desbordant dels Sanfermins. Pens que són unes festes de les més alegres i divertides que hi pugui haver, amb els seus peculiars «encierros», però comprenc perfectament que molta gent no pugui entendre com nosaltres som capaços de córrer davant dels bous... S'ha d'haver nascut allà per comprendre-ho.

Després de 10 anys es troba bé a Campos, ens agradaria que ens poguéu ampliar la informació, que ens ha donat resumida de com es va produir la implantació de l'electricitat al nostre poble, ja que el tema l'atreu. Des de Ressò, el convidam a que es decideixi a fer un bon estudi.

Antònia Sitjar
Núria Vives

Ajudes per cessar l'activitat agrària. Poden arribar a 1.050.000 pts/any màxim

El Ministeri d'Agricultura ha tret un Reial Decret pel qual s'estableix el règim d'ajudes per fomentar el cessament anticipat en l'activitat agrària. Això respon sobretot a les indicacions vingudes de les Comunitats Europees. L'ajuda seguirà orientada cap als agricultors que exerceixen l'activitat agrària a títol principal i cap als treballadors que acreditin vinculació amb el camp i el titular de l'explotació.

L'objectiu és que els pagesos i ramaders sien més joves i més capaços de gestionar una empresa agropecuària. No poden tenir, els qui entren en una explotació amb aquesta ajuda, 45 o més anys i han de tenir una capacitat professional suficient. Per contra els qui abandonin les explotacions han d'estar entre els 60 i els 65 anys i han d'haver exercit l'activitat agrària durant els 10 anys anteriors.

Els pagesos que abandonin les explotacions poden seguir cultivant fins un màxim d'una Ha. En tot cas han de cedir l'explotació de la finca.

Es posen una sèrie de condicions a les finques que es transmeten per tal de millorar l'estructura de les explotacions.

Les Comunitats Autònomes trametan, resoldran i pagaran les ajudes.

Les ajudes es componen d'una indemnització anual de 550.000 pts a 750.000 pts. i una prima anual complementària de 8.000 pts per Ha que transfereixi (fins a un màxim de 300.000 pts). Aleshores, en el moment de jubilar-se rebran un complement anual a la jubilació.

Per tenir-ne més informació acudiu al Servei Comarcal d'Agricultura.

Redacció.

L'objectiu és que els pagesos i ramaders sien més joves i més capaços de gestionar una empresa agropecuària.

Les ajudes es componen d'una indemnització anual de 550.000 pts a 750.000 pts. i una prima anual complementària de 8.000 pts. per Ha. que transfereixi.

Jornada Mundial del Malalt a Lluc

El passat dia 5 de juny va tenir lloc la Jornada Mundial del Malalt, celebrada en el Monestir de Lluc. Allà es reuniren unes 2500 persones, entre malalts i acompanyants, de tots els racons de Mallorca.

El lema d'enguany era:

NO TINGUIS POR! LA VIDA CONTINUA.

El missatge tractava de donar força i conhort a tota la gent que pateix qualche malaltia a seguir endavant amb optimisme i esperança.

En representació de la Parròquia de Campos hi anàrem unes 150 persones. El programa festiu per aquest dia va ser el següent:

- Acollida dels representants dels diferents pobles.
- Eucaristia, celebrada per Sr. Bisbe, el Prior de Lluc i els diferents capellans dels pobles.

Durant l'Eucaristia es va fer la presentació de les ofrenes i diverses persones explicaren la significació d'aquests obsequis.

Harmonitzaren la missa els representatius Blavets.

Després de l'Eucaristia, ja va ser hora de dinar; ens agrupàrem tots els campaners per fer una dinada comunitària. Llavors vàrem tenir temps lliure per anar a visitar a la Mare de Déu, passejar...

Per acabar, a l'acolliment, l'agrupació de ball de bot d'Alaró va animar la festa amb un parell de tonades, amb la participació dels assistents.

**GRUP D'ATENCIÓ ALS MALALTS,
JUNY 1993.**

— Ofrena floral, el dia de la Jornada Mundial del malalt a Lluc.

✓ Local / Gent de la vila

Cristòfol Picó i Aguiló

Invàlid, assegut en aquell carretonet amb rodes de bicicleta, manillar complicadíssim, que era tot un artilugi artesanal que ell mateix havia dissenyat, i és de suposar que d'una eficàcia considerable, Cristòfol Picó i Aguiló -a qui tots coneixem, amb tots els respectes i estimació, com a l'amo en Tòfol Mamella- trescava cada dia, a tota hora del dia, els carrers de la vila. La seva figura és encara ara inesborrable, el seu caràcter, el seu temperament sensual, amistós, obert.

Molt sovint em manllevava llibres per a llegir-los a les seves hores de lleguda, que eren moltes. De les cent pàgines en llegia vint, o no tantes, perquè normalment es botava tota la retòrica. Però s'hi entretenia.

Va viure -era el seu ofici- mercadejant gallines, conills, ous i pollastres: oli, farina, llegums... Fent una mica d'estraperlo, tan habitual en aquell temps. Era un mercader que, tots els qui el varen conèixer en profunditat, el situaríem a l'edat mitjana, amb tot l'art i l'ofici d'una gent que feia negoci amb seny, guanyava doblers i feia guanyar doblers a tota la gent de la pagesia campanera. Una persona immensament eficient, cordial.

Fa anys, molts anys, que l'amo en Tòfol ja no és entre nosaltres. Però la gent de mitjana edat, i sobretot la més gran, en té un bo i gran record de la seva presència. Era amable, senzill, humil, cordialíssim. Per això mateix, i pel record de la seva presència -fins i tot per als qui no el conegueren- en donam testimoni de gratitud i d'amistat. No tothom és mereixedor de qualche elogi.

d. h.

35

SUNFLOWERS
ESCOLA D'IDIOMES

- Per a nins, joves i adults
- Horaris de matins i horabaixes
- Metodologia activa
- Professorat vàlid titulat i amb experiència
- Preparació d'exàmens oficials
- Cursos especials per a escolars

ANGLÈS, FRANCÈS, ALEMANY
Cursos d'estiu (Juliol i Agost)

A més: Classes de repàs (Anglès) per als
exàmens de setembre. E.G.B. - B.U.P. - F.P.
i UNIVERSITARIS

INFORMACIÓ:
Carrer Major, 12 - 1er. Tel. 65.28.98
(de dilluns a divendres)

AUTO ESCOLA

Tota classe de
permisos de conducció.

Carrer Plaça, 24
Tels. 65.28.28 • 65.00.80
07630 CAMPOS

Maria Miquel Nadal

**ASSEGURANCES
EN GENERAL**

- Metges
- Jubilació
- Incendis
- Comerços
- Accident
- Llar
- Vida
- Embarcacions
- Robatoris
- Automòbils, Etc. . .

Carrer Santanyí, 23
Tel. 65.04.01 • 65.00.89
07630 CAMPOS

8è Curs del Col·legi Fra Joan Ballester 1992-93

Fotos: FOTO VIDAL

(8è. A) D'esquerra a dreta, de damunt a baix: Alejandro Ollas, Javier Arranz, Marcial Alejo, Antònia Adrover, Andreu Barceló, Àfrica González, Mª Magdalena Huguet, Romana Eugenia Griñano, Mª José Bonet, Mª Andrea Adrover, Aina Ballester, Mª Magdalena Burguera, Joana Belmonte, Antoni Covas, Antoni López, Antoni Barceló, Joan Manel Barceló, Miquel Caldentey, Cosme Garcias, Antonia Cantallops, Joana Maria Barceló, Aina Mari Esquinas, Rut Almansa, Isabel Chaparro, Francesca Gelabert, Jaume Cantallops, Joan Gabriel, Andreu Adrover, Florencio Garcia, Rafel Adrover, Pere López, Pau Julià, Ferran Rafel Gómez, Miquel Mateu Julià, André Haggmann.

Fotos: FOTO VIDAL

(8è. B) D'esquerra a dreta, de damunt a baix: Neus Prohens, Joan Roig, Ventura Martínez, Mª Antònia Vadell, Maria Magdalena Mulet, Aina Rosselló, Maria Lladó, Coloma Oliver, Maria Nicolau, Onofre Vidal, Xisco Monserrat, Antoni Vivancos, Bienvenido Revuelto, Pere Soler, Joan Mas, Vicente, Pere Pasqual, Andreu Ollers, Aina Maria Mercadal, Mª Antònia Vidal, Florencio Sagreras, Bàrbara Mas, Margalida Valls, Francesc Xavier Pérez, Joan Puigserver, Tomeu Lladonet, Jaume Mas, Andreu Mas, Miquel Rigo, Pere Vidal, Maria Magdalena Mas, Silvestre Mercadal, Anna Mercadal Rubies, Joan Tejada, Jaume Sánchez, Maria Àngela Prohens, Antoni Vidal.

✓ Pel seu nom els coneixereu

8è Curs del Col·legi Joan Veny i Clar 1992-93

Foto: Foto Vidal

1.— Jaume Vadell	21.— Baltasar Rigo
2.— Pere Huguet	22.— Biel Sastre
3.— Sebastià Pons	23.— Rafel Valls
4.— Esteve Ferrer	24.— Joan Pons
5.— Antoni Fluxà	25.— Joan Galmés
6.— Federico Ruzafa	26.— Francisco Martínez
7.— Onofre Ballester	27.— Joan Blanch
8.— Catalina Mas	28.— Maria Julià
9.— Jaume Antoni Clar	29.— Maria Antònia Bauzà
10.— Maria Vanrell	30.— Maria Huguet
11.— Catalina Roldan	31.— Margalida Clar
12.— Jaume Grandal	32.— Miquela M ^o Ferrer
13.— Jaume Cerdà	33.— Mònica Fullana
14.— Antoni Cortés	34.— Loli Cayuela
15.— Diego Amor	35.— Fernando Ruzafa
16.— Maria Gabriela Manresa	36.— Guillem Sunyer
17.— Juan José Arcas	37.— Ramon Juan Mas
18.— Maria Mas	38.— Fernando Sánchez
19.— Mateu Rigo	39.— Francesc Rigo
20.— Salvador Rodriguez	40.— Josep Roig

Indústries Metàliques

**SES PORTES,
S.L.**

TANCAMENT EN P.V.C.
TECNOLOGIA ALEMANYA
I ALUMINI

Sta. Catalina Tomàs, 24
Tel. 58.32.39
Fax: 82.72.17 • FELANITX

Mallorca i els mallorquins

Amb aquesta secció que encetam avui, l'autor vol divulgar una miscel·lània de comentaris i d'informacions referents a la realitat històrica o actual del poble mallorquí.

L'objectiu és fer arribar als ciutadans de Mallorca una partida d'informacions sobre les nostres arrels i el nostre present, el coneixement de les quals pot esser decisiu en aquests moments en què els mallorquins tenim l'ocasió de recobrar el sentiment de poble.

Ja estam que tan sols la voluntat col·lectiva determinarà, en el seu moment, amb quines altres comunitats formarem nació dins Europa. Els llinatges, l'idioma, la història, la cultura, la religió, l'economia, són conceptes que, tot sols, per si mateixos, no determinen la nació de què forma part una col·lectivitat humana si aquesta no els assumeix ni els transforma en sentiment de germanor i en voluntat de consolidar un cos nacional. Però perquè un poble decideixi lliurement quin sentit ha de donar a les seves característiques, històriques o actuals, que el diferencien d'unes comunitats i l'agermanen a unes altres, abans les ha de conèixer.

I aquestes característiques els mallorquins les tenim. Però mentre romanguin, com ara, estantisses, ràncies, reblides de floridura, emmagatzemades dins arxius històrics, dins enciclopèdies, dins biblioteques, serà com si no hi fossin. Traquem-les a llum, espolem-les i divulguem-les sempre seguit per tota Mallorca, i els mallorquins podrem decidir, lliurement i amb coneixement de causa, quin sentit els volem donar.

Mallorca, avui

Aquest apartat es tractarà de comentaris breus referits a temes que estiguin damunt full, actuals i que ens afectin de prop als mallorquins.

Avui cridarem l'atenció sobre una informació que duia un diari de Palma dia 19 de març d'enguany, referida al famós 15% de l'impost sobre la nostra renda que ara el govern de Madrid sembla que vol amollar. Resulta que si aqueix govern deixava de dur-se'n tan sols un 15% de la nostra declaració de renda, l'any passat haurien quedat a les Balears 10.413 milions de pessetes. Mentre que els doblers que ens concedí l'estat varen ser tan sols 7.259 milions.

Com veim, quasi tots els doblers que pagam amb impostos se'n van... i no tomen!. ¿No comença a ser hora

que els mallorquins reforcem i votem partits de ca nostra que estiguin disposats a reclamar allò que per justícia ens pertoca i a defensar amb les dents estretes els nostres interessos?.

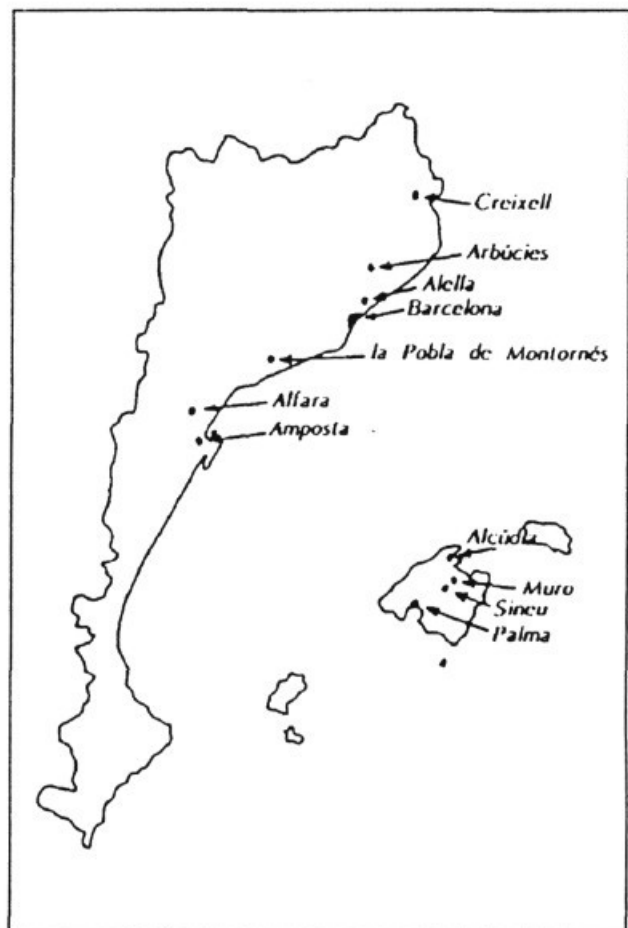
Els nostres llinatges

Aquest apartat, referit als nostres llinatges, adesiara sortirà perquè els mallorquins en coneguem el significat original i perquè vegem reflectida la seva extensió damunt el mapa del territori on es parla la nostra llengua. Si cap lector té interès en comprovar aquesta informació, pot consultar el diccionari Alcover Moll i l'obra *Els llinatges catalans*, d'En Francesc de B. Moll.

ALOMAR (També escrit *Aloma*, *Alumà*, *Aulomar*, *Olomar*, i *Alomart*). Començarem amb aquest llinatge, que Mossèn Alcover va trobar estès per les poblacions que veim en el mapa.

L'origen del mot és germànic (Alerta a confondre el mot, la paraula, amb les famílies que s'hi anomenen). Ve del nom propi *Aldemar*, que vol dir «vell famós», i presenta la variant *Oldomar* en antics documents germànics. En els documents primitius de Catalunya, hi surten les formes *Ollomare* (any 894), *Aldemarus* (898), *Oldemar* (1003), *Ollomar* (1015), i *Ellemarus* (1032).

Jordi Caldentey.

Gremi Boneters, s/n. - Tel. 75.01.00
POLÍGON LA VICTÒRIA
07009 PALMA DE MALLORCA

TRANSPORTS
MESQUIDA

RONDA CATALUNYA, 9 - Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

La tercera envestida de Call Vermell Ràdio

D'ençà l'abril passat torna a emetre Call Vermell Ràdio. Des d'ara Call Vermell Ràdio Municipal (107.7 FM): un canvi democràtic, que fa d'una «ràdio lliure» una ràdio «municipal»: una ràdio per al municipi, passada, és clar, per la malla del poder.

Parlam avui, amb na Margalida Ripoll, coordinadora de C.V.R.M.

Quines diferències hi ha entre la C.V.R. d'abans i la d'ara?

MARGALIDA RIPOLL: Primera que abans la ràdio subsistia així com podia, mitjançant ajudes particulars i subvencions que es treien d'allà on es podia i, a part, la ràdio depenia única i exclusivament dels joves que la van posar en marxa.

Ara és totalment diferent. La ràdio depèn de l'Ajuntament i, és clar, les coses no estan agafades de la mateixa manera. La ràdio és un mitjà públic. Subsisteix gràcies a tothom: els doblers de l'Ajuntament, evidentment, surten de tots.

En la programació també hi ha bastants diferències: abans un de l'equip tenia interès per a fer un programa i el feia. Ara a l'hora de fer el planing d'allò que havia de ser la programació es va mirar més o manco d'adequar, de cercar els horaris més convenients per a cada sector que pogués escoltar la ràdio en aquell moment... es fa una programació convencional, no es fan programes especialitzats.

— Abans C.V.R. va sorgir per unes necessitats d'un col·lectiu; ara ha sortit per iniciativa d'una institució. Creus que aquella necessitat d'abans encara és vigent?

— Jo crec que és molt interessant perquè per començar tota la gent que parla pels micròfons és gent de la vila que tothom coneix i, és bo de fer arribar aquest mitjà, que la gent pensa que és una cosa i és una totalment diferent. Això per una banda i per l'altra, com a mitjà de comunicació em pareix prou interessant que s'hagi fet aquí, perquè de moment pareix que sols queda una revista, i una revista no és com la ràdio pel contacte que hi ha amb el públic: a la ràdio el contacte és més directe.

— A nivell d'audiència: creus que en té? que té acceptació? N'heu

La ràdio és un mitjà públic. Subsisteix gràcies a tothom: els doblers de l'Ajuntament, evidentment, surten de tots.

fet algun estudi?

— De moment és molt mal de fer. Ens basam amb els comentaris que ens fan personalment els oients. Hem rebut crítiques positives i negatives. De moment crec que no hi ha gaire gent que ens escolti, a més duim poques hores de vol, de rodatge.

— Com ha sorgit o, com s'ha originat l'equip actual de C.V.R.M.?

— L'any passat l'Ajuntament va agafar la ràdio -aleshores C.V.R. no funcionava-. Es va fer un taller de ràdio, que el van dur endavant n'Elena de Córdova i en Manolo Coeto i, d'aquí es va triar la gent per dur endavant C.V.R.M. Es van mirar les preferències i disponibilitats de tota aquella gent que s'hi interessà. També hi ha persones que són a C.V.R.M. i no formen part de l'equip, sinó que són col·laboradors de determinats programes.

— Hi ha algun òrgan de gestió

de C.V.R.M., o depèn d'alguna regiduria?

— C.V.R.M. depèn directament de Batlia. No té cap òrgan de gestió.

— Quina és la teva funció dins C.V.R.M.?

— Per començar, la responsabilitat de tot el que surt pels micròfons i dels aparells, és meva, i acte seguit de l'Ajuntament. La meva feina és més que coordinar, fer que les coses vagin rodant. Per exemple evitar fets com és que a dos programes es vagi cercar a la mateixa persona per a entrevistar-la... coordinar els torns de l'equip... gestions internes de la ràdio, mirar d'arreglar errades, manteniment tècnic, contactar amb cases de discos...

— Vols afegir res més?

— Senzillament dir que estam intentant fer-ho el millor possible que podem, que la gent de l'equip de C.V.R.M. no té cap motivació econòmica, que la gent hauria de tenir en compte i acceptar les nostres limitacions. Aquí no hi ha ningú que sia professional: dins les nostres possibilitats intentam fer-ho el millor possible.

...i deixam ja na Margalida Ripoll, sintonitzam el 107.7 FM i...

FEL DRACONIS

Vos enyorarem, Llompart

Durant el mes de febrer de l'any 1986, a Manacor i en l'acte de presentació pública del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana i constitució del Consell d'Entitats promotores, durant el vostre brillant i incisiu discurs i amb presència de totes les autoritats de la Comunitat Autònoma (més o manco segueixen les mateixes persones en l'actualitat), vàreu pronunciar les següents assenyades paraules: «Unà presència constant i absoluta del català en el carrer, en els rètols oficials i particulars, en els anuncis, en els cartells, en les indicacions i avisos. No hem de tenir por en esser radicals en aquest aspecte ni de cometre cap descortesia envers els qui no pertanyen a la nostra comunitat lingüística. Ben al contrari, és una greu ofensa als castellanoparlans suposar-los incapaços d'entendre que «port» vol dir «puerto», que «aeroport» vol dir «aeropuerto», que «correus» vol dir «correos» i que «centre ciutat» vol dir «centro ciudad». Desenganyem-nos, de beneits no en tenen cap pèl.»

Avi, abril de 1993, quan han

Foto: Francesc Amengual

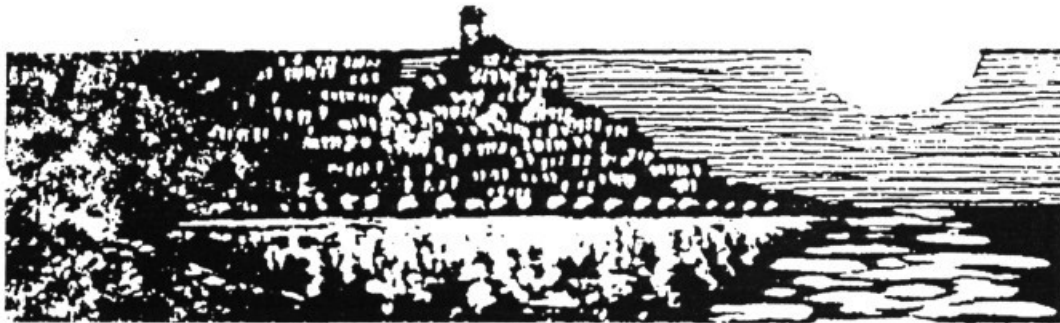
— Aquesta incoherència demostra que som un poble anormal, per no dir una altra cosa.

passat exactament 7 anys i 2 mesos, podem constatar que les autoritats d'aquest nostrat país poc cas vos han volgut fer. Els mallorquins de socarrel, els que coneixem els nostres orígens, els que creim que el bilingüisme oficial només pot dur a la anihilació i a la substitució de la nostra parla catalana,

parla dels repobladors i conquistadors d'aquestes terres, parla que es troba surant dins l'aire de les nostres milenàries oliveres, entre les encletxes dels terrossos per on arrelen els cultius

Segueix ➡

Restaurant **VORAMAR**

... som especialistes en atendre'l a vostè...

Aconsellam reservin la seva taula per sopar dia 17 de Juliol

**Avda. Miramar, 36 - A • Tel. 64.00.67
LA RÀPITA • CAMPOS**

i les bones i les males herbes, dins les arestes dels vells penya-segats i les arenes de les maltractades platges de les nostres malmenades costes, aquests mallorquins, que serem tots, ens cau la cara de vergonya de veure que dia rera dia, any rera any, les autoritats responsables, el nostre Govern, no tenen la més mínima intenció que recuperem la nostra dignitat com a poble i que ja els basta si poden seguir vivint de la poltrona i per tal de no modificar la seva còmoda posició, no mouran cap dit que no sigui autoritzat pels seus amos d'ultramar i del centre del seu univers, que com és natural l'únic que intentaran promocionar seran els seus productes, tant els materials, com els culturals.

Quan feia uns quants dies que ens havíeu deixat, quan encara no ens havíem pogut sobreposar a l'esglai que suposava la vostra valuosa pèrdua, vàrem recordar les vostres paraules quan vàrem poder llegir rètols indicadors com els de la foto, perquè si ja feia anys que havíem aconseguit que a la nostra autopista que conduceix

a l'aeroport, els rètols diguessin el que diuen: AEROPORT i un dibuix d'un avió. ¿ Quin estranger provinent de França, de la Gran Bretanya, d'Alemanya o de qualsevol país del món no havia d'entendre els indicadors i quin significat tenien?. Perquè tots els que hem tengut la sort o el desig o les dues coses juntes de viatjar, hem entès sempre aquesta indicació a qualsevol lloc del món, sempre que hi hagi hagut el dibuixet al costat. Però no, resulta que no, que els únics ciutadans del món que no entenen aquesta indicació a criteri de les nostres autoritats d'Obres Públiques, són els espanyols, ja que per a ells s'ha de posar: port/puerto, aeroport/aeropuerto, oest/e, est/e, etc., etc., etc. Com deïem abans, fem passes enrera com els crancs i això significa nul·la voluntat de normalització, que significa cap voluntat de retornar-nos la nostra personalitat com a poble. Perquè de cap manera podem creure que s'hagi fet això a causa dels atemptats que han sofert els cartells de l'autopista escrits en la llengua d'aquesta terra que han

estat embrutats per persones que actuen com els conquistadors i els guanyadors de les guerres que destrueixen tot el que troben per allà on passen.

Senzillament Llompart, volíem que sabéssiu que no tots ens hem oblidat de les vostres clares paraules tan carregades de raó i que nosaltres les seguirem recordant als nostres governants, que són molt responsables del nostre destí i potser algun dia els convencerem que la nostra llengua, la llengua catalana, és una llengua tan digna, tan clara, tan entenedora, tan capacitada, tan comunicativa com qualsevol altra llengua del món. I que com qualsevol ciutadà del món, tampoc tenim perquè tancar-nos, i a partir d'un aprenentatge en la nostra llengua, si volem, podrem arribar a saber comunicar-nos en dues, tres, quatre o cinc llengües més si ens ho proposam.

Les vostres lliçons, Llompart, hauran de seguir essent recordades. Vos enyoram, però vos notam entre nosaltres.

Joan Lladonet.

CELLER Ca'n TONI

Carrer Oeste, 8 • Tel. 65.27.54 • CAMPOS

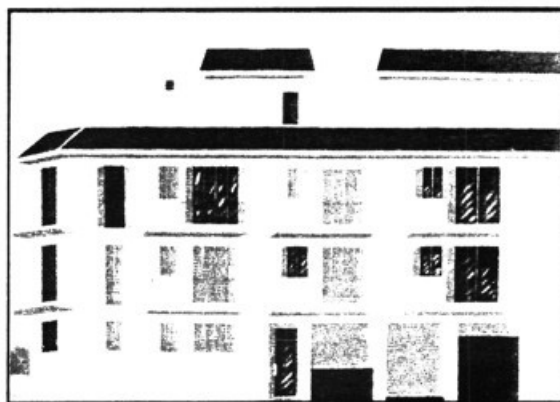
El primer establiment de Mallorca amb un sistema revolucionari de preparar la carn al "grill".

La carn no perd les seves propietats vitamíniques perquè aquest sistema no deixa desprendre líquids. Consisteix en fer la carn amb la pressió del vapor de llenya cremada.

Sense flamarades ni fums.

ÚNIC A MALLORCA

CONSTRUCTORA CAMPANERA, C.B.

Venem Pisos al Carrer Joan Ballester
Cantonada amb el Carrer Menorca
Directament del constructor

Informació:

Tels. 65.06.75 • 65.09.78 • 65.06.92

Constructora Campanera: Construïm qualitat

Descripció de Campos a finals del segle XVIII (II)

Aquesta descripció, forma part d'un pla que comprenia totes les terres d'Espanya. Hem de situar-la dins les relacions topogràfico-mèdiques que es feren a Mallorca. L'organisme que les demanà als respectius metges de la vila, va ser la Real Acadèmia Mèdico-Pràctica (1788-1800). Les descripcions devien atènyer-se a determinades normes i proporcionar informacions concretes sobre la descripció geogràfica, des d'un punt de vista mèdic, relacionant-la amb les malalties més corrents de cada poble. En elles, són també objecte de consideració els costums de la gent, l'estat de salubritat i la higiene pública.

La descripció de Campos, a més de proporcionar-nos informacions sobre els topònims i descripcions d'alguns accidents geogràfics locals, dóna notícies sobre la vida diària i l'alimentació dels campaners. Conten els autors, que partien a fer feina a fora-vila ben de matí i que menjaven sopes amb col i carabassa o llegum. Bevien vi, si en tenien, i els que no en tenien, bevien aigua de les moltes cisternes que hi ha, que omplien d'aigua «que se recoge en el invierno, ya de los tejados, ya de las que corren por las calles».

Un aspecte especialment destacable és el referent als Banys del Palmer. Els autors donen ja el seu nom popular de la Font Santa, que consideren fonamental en la seva denominació llatina: Fons Sanctae. L'origen d'aquesta denominació l'atribueixen als romans, encara que dubten

d'aquest origen, per l'absència de restes arqueològiques que la justifiquin. Anomenen, com a element històric més antic, una pica amb la data de 1507. Descriuen les característiques físiques de l'aigua i els seus efectes terapèutics sobre la sarna. Es refereixen breument als experiments iatroquímics, que tots dos han fet, a fi de determinar els elements terapèutics que contenen aquestes aigües. Aquesta referència és la primera coneguda sobre investigacions fetes, amb una mentalitat que respon a una orientació iatroquímica, per determinar les causes dels efectes terapèutics d'aquestes aigües.

Tant el document com els seus autors constitueixen fites ben significatives per a la nostra història. Tant un com els altres haurien de ser millor estudiats que el que s'ha pogut fer en aquesta introducció.

TRANSCRIPCIÓ DEL DOCUMENT

Normes de la transcripció: El text ha estat puntuat i accentuat, quan així ha estat necessari, d'acord amb les normes de l'ortografia actual, per facilitar una millor comprensió. No s'ha modificat si això ha estat possible, la puntuació original, com tampoc les grafies dels noms, ni de les majúscules.

DESCRIPCIÓN TOPOGRÁFICO MÉDICA DE LA VILLA DE CAMPOS ARCHIVO DE LA REAL ACADEMIA MÉDICO PRÁCTICA BALEAR, 1789, I, 1; 3 pp; 205 per 150 mm.

(fol. 1)

Campos y 20 deziembre de 1789

Muy señor mio: en resulta de la de V.M., en que se nos pide la descripción de esta villa, le dezimos que esta en paraje llano por toda su circunferencia, y rodeada de una cierra algo montuosa, desde la parte del norte, hasta el sudest, que forma la división de su término con el de Porreras, Felanitche, y Santañix, siguiendo en todo lo restante la llanura de su situación hasta al mar, del cual dista coza de dos horas. Por razon de la misma llanura, y falta de arboleda que tiene, está expueta a todos los vientos; pero los que principalmente gobiernan en el invierno, son el norte i nordest; i en verano el sudest i el sudoest; en la circunferencia tienen algunas balsas que son propiamente stercolares.

En este término, sin embargo de recibir en su llanura las aguas que llueven en algunas de las villas vicinas no ay torrente alguno de consideración. Si que corren por los campos, y se diffunden por muchos de ellos, tomando la dirección así al mar y no llegan a el, no siendo el caso de algun aguazero extraordinario, sino que poco antes de llegar a su orilla, forman una laguna llamada «El Salobar» de cerca media legua de largo; cuya laguna queda muchos

RESTAURANT S'ESCAR

PAELLA I
PAELLA
DE FIDEUS

CARN
I PEIX

Ses Covetes

años en el verano seca en la superficie de la tierra, per permanece muy inmediata la agua que ha sorbido aquel terreno de naturaleza salobre, y totalmente inapta para el cultivo; pero muy a propósito para causar enfermedades a unepidémicas; per muy a propósito para causar enfermedades aun epidémicas, singularmente en el tiempo de sobre dicho.

(foli 2)

Las aguas en la villa son profundas, esto es, en el centro de ella, 28 varas; en la circunferencia ay alguna diferencia; esto es a la parte del sudouest 10 varas y a la parte del nordest 40 o 50 varas; y todas estas aguas estan al nivel del mar; de manera es que en el verano, disminuyen muy poco o nada muchas de ellas.

Y para que la Academia tenga cabal noticia de las aguas del contorno de este lugar, le avisamos que como la parte del sudouest, a coza de hora y media de distancia del lugar, se enquera una agua mineral a coza de 6 palmos de subterráneo, subtépida, clara, sin olor, ni mas gusto que las usuales; de la qual se ha observado que bañándose en ella los sarnosos curan de su sarna; de modo que se han visto curas maravillosas en familias sarnosas que con frecuencia vienen a bañarse de toda la isla.

Es tradicion en este lugar, que estos baños se usavan en tiempo de los romanos; y no ha falatado persona erudita en antigüedades, que nos ha asegurado haver leído que los baños del Palmer, que son los nuestros de que se trata; fueron famosos entre de los mismos romanos y que llamaban

a la dicha agua con el nombre de «Fons Sancta»; y ahora nosotros en lengua vulgar «La Font Santa»; en el dia no ay monumento que indique tanta antigüedad, por haver reparado el aposento y casa donde estan, solo en una de las dos pilas que tienen se notan las cifras de 1507.

De esta agua hemos procurado hazer varios experimentos, ja con cosimientos de ella en varios grados de fuego (fol. 3) ja con mezcla de vinagre, y otros que previene el arte, pero no havemos podido averiguar principios o elementos, de donde podamos deducir el mencionado efecto.

El genio de los habitadores es vario, sin que podamos hazer cómputo de temperamento principal, y en su modo genérico que milite en ellos; sus costumbres son de salir al campo bien de mañana a trabajar; el alimento mas usual a la gente de trabajo, es un potaje de coles y calabasas, o de legumbres, con el qual remojan porción de pan. La bebida es regular, y usan del vino conforme su posibilidad y de las aguas de muchos pozos; y de las que se recojen en el invierno, ya de los tecados, ya de las que corren por las calles en las muchas cisternas que hay.

En cuanto a la relacion mensual que nos pide la daremos a su tiempo para que esa Real Academia tenga la cabal noticia que dezea en la forma que nos previene. Campos ut supra.

Dr. Bartholome Bannasser Medco.

Dr. Jaime Mesquida Medco.

ANTONI CONTRERAS.

BAR Sa Ràpita

TAPES • ENTREPANS

HAMBURGUESES • PIZZES

Avinguda Miramar, Tel. 64.07.31

Sa Ràpita • CAMPOS

Servei de correus a Sa Ràpita

Des del passat dia u de juny Sa Ràpita compta amb un nou servei. Correus ha contractat una al.lota que, cada dia, de les onze a les dotze del matí és al Centre Cívic i Sanitari, a una habitació cedida per l'Ajuntament, per atendre qualsevol persona que vulgui enviar una carta certificada o posar un gir postal.

El que no es pot fer, encara, és recollir els paquets i contra reemborsos, per la qual cosa els estiuejants haurem de continuar pujant a Campos.

Aquesta mateixa al.lota s'encarrega de repartir la correspondència entre els rapiters.

El servei es mantindrà fins a finals de setembre.

Cinema a Campos

Després d'una bona partida d'anys sense cinema, a la fi podem gaudir del setè art. Des de fa un parell de setmanes l'empresa «Espectáculos Bravo» realitza sessions de cinema al Teatre Municipal, on estava situat l'antiga sala de projecció «Sa Recreativa». Els dissabtes a vespre hem pogut veure pel.lícules tan actuals i taquilleres com *El guardespalles* i *Alerta Màxima*, entre d'altres. Enhorabona i esperem que no es trunqui !

El trànsit al carrer Corvina de Sa Ràpita

Sembla ésser que un grup de veïnats del carrer Corvina de Sa Ràpita han entregat una carta amb més de quaranta signatures al batle sol.licitant l'ordenació del trànsit en aquest carrer. Els veïns apunten la perillositat dels excessos de velocitat a la zona de la Plaça dels Engronsadors, on van una gran quantitat de nin i nines a jugar. Per això demanen més control.

Alguns dels habitants d'aquest mateix carrer han fet arribar altres queixes a Resson, com és el cas d'un pal d'electricitat que es va tallar, però no el suficient, el que provoca contínues ensopegades dels vianants i una casa que cada vegada que plou s'omple d'aigua per mor d'un mal disseny del carrer.

Majors de vint-i-cinc anys a la UIB

Recentment es varen celebrar les proves d'accés a la Universitat de les Illes Balears per majors de vint-i-cinc anys. Eren uns quants els campaners que es presentaven i varen ésser varis els que varen aprovar, entre ells hem pogut confirmar el coordinador de Resson Josep Antoni Sala i Toral i Na Margalida Gelabert.

Universitat Catalana d'Estiu

La UCE de Prada celebra enguany, de dia desset a dia vint-i-set d'agost, el seu vint-i-cinquè aniversari, pel que s'esperen un seguit d'activitats commemoratives, a més dels habituals cursos de Ciències, Filologia, Tecnologia i Societat, els Tallers i espectacles habituals.

La Universitat de les Illes Balears ofereix unes substancioses beques a tots els seus alumnes que vulguin anar-hi. També l'Obra Cultural Balear té beques per als socis.

Tots els interessats i interessades en anar-hi no convé que badeu, ja que s'espera una afluència massiva de matricules i possiblement hi hurrà d'haver *numerus clausus*.

L'any passat varen ésser tres els campaners que varen

anar a Prada. A veure quants serem enguany !

Per a més informació podeu trucar a l'O.C.B. al telèfon 72.32.99.

L'Escola de Ball de l'OCB a Portocolom

Dia 30 de maig d'enguany es va produir l'habitual encontre d'Escoles de Ball de la Comarca organitzat aquesta edició per l'Escola de Portocolom. L'Escola de l'OCB Campos, dirigida per en Tomàs Garcias, va participar amb diversos balls, juntament amb les Escoles de Felanitx, Vilafranca i Porreres. A més dels balls d'aquests joves i nins i nines vàrem poder apreciar ben molt alguns vestits antics de gran qualitat. Realment, el ball mallorquí comença a revaloritzar-se i la gent se n'adona de la importància d'un bon i ben conservat ball propi.

Campaners a altres Revistes

Amb motiu d'un monogràfic sobre els «Blauets de Lluc», l'Escolania per excel.lència de Mallorca, la Revista *Lluc* ha publicat una col.laboració del músic Vicenç Juan Rubí que amb el títol de *Catàleg de les obres dels músics-compositors del Santuari de Lluc* dedica un especial apartat al campaner P. Miquel Ollers Fullana, m.ss.cc. Va néixer el 1906 i als 12 anys va entrar a Lluc. Va estudiar a Roma, va dirigir l'Escolania de Lluc i va escriure una cinquantena d'obres corals.

— El campaner P. Miquel Ollers Fullana a l'any 1951, amb 45 anys d'edat.

✓ Notícies breus

Els balls populars a Mallorca

Aquest era el títol de la taula rodona que se celebrà dia 5 de juny a Manacor organitzada per la Secció de Ball de l'Escola de Mallorca de Manacor.

Vist l'interès i l'èxit que varen tenir les Primeres Jornades de Cultura Popular a les Balears celebrades a Muro pel mes de gener, la Federació de Música i Ball Mallorquí ha promogut l'organització de tres taules rodones: la primera sobre música popular, celebrada a Bunyola; la tercera sobre indumentària dels segles XVIII-XIX, celebrada a Sóller. Pel que fa a la segona, referida a balls, a la qual ens referim, va ser moderada per «Miquel Julià de «S'estol des gerricó» i un dels sis ponents va ser en Tomàs Garcias, professor de l'Escola de Ball Mallorquí de l'Obra Cultural Balear de Campos que hi fou convidat en representació de la zona migjorn de Mallorca.

Un aspecte que va sortir al debat i que va ser motiu de polèmica varen ser les diferències entre el ballar dels grups de Ciutat, sorgits generalment entorn de l'escola de n'Ensenyat, i la part forana, que sembla conservar formes més pures i genuïnes.

— Ponents de la taula rodona a Manacor.

Dues campaneres obtenen la Matrícula d'Honor a C.O.U.

Les campaneres Maria Antònia Fullana i Margalida Lladó, ex-alumnes del Col·legi Fra Joan Ballester, han obtingut dues de les matrícules d'honor del C.O.U. de l'Institut de Felanitx. Que sigui enhorabona.

La Residència de la tercera edat canvia el reglament

Ja fa uns mesos, l'Ajuntament va acordar la modificació del Reglament d'ordre intern de la Residència de Tercera

Edat en el sentit d'admetre gent de fora de Campos sempre que estiguin en condicions d'ingressar. Aquesta modificació, segons ens han informat, es fa perquè es puguin tenir ajudes de l'INSERSO per tal d'eixugar l'enorme dèficit que pateix la Residència.

Els Xibius no tenien Llicència d'Activitats

El passat mes de maig per part del Sr. José P. Piris Sintes es varen sol·licitar les llicències d'activitats per als xibius (tots i cada un d'ells) de la vorera de mar. Es tramiten com a activitats molestes, classificades, i qualsevol hi pot dir la seva en el termini d'informació pública. Suposam que a hores d'ara ja tendran l'esmentada llicència, però l'any passat no sabem si en tenien o no.

Les Illes Balears «ISLAS ADYACENTES», segons el Ministeri d'Hisenda

Com podeu veure a la reproducció que feim de part del «Boletín Oficial del Estado» de dia 10 de juny passat, les Balears són «islas adyacentes», i, a més a més, els de Madriz ens diuen les distàncies que hi ha amb avió entre els diferents aeroports de Balears i els de la península. Es veu que els comptes a nosaltres no ens surten, o surten errats.

14877 RESOLUCION 5/1993, de 28 de mayo, de la Dirección General de Tributos, por la que se determinan las distancias de los vuelos aéreos entre la península y las islas adyacentes que se entienden comprendidas en el ámbito territorial del Impuesto sobre el Valor Añadido.

Botiga

CA NA MEL

Alimentació, Merceria,
Perfumeria, Ceràmica Mallorquina

Carrer Sant Blai, 3 • Tel. 65.07.44
07630 CAMPOS

Matisos
GALERIA D'ART
Horari: de 20 h. a 22'30 h.
OBERT TOTS ELS DIES
Avda. Primavera, s/n. • Tel. 65.60.43
07638 COLÒNIA DE SANT JORDI (Mallorca)

Cafè Balear

Entrepans i Tapes variades
Disposam de torradores

Carrer Síquia, 30 • Tel. 65.27.55
07630 CAMPOS

Fora de banda

Josep Antoni Sala i Toral

Una vegada acabada la temporada, pels equips de futbol i futbol-sala, hem de xerrar ara del començament, un any més, del Torneig de Futbol Estiu 93 que, com cada any també, organitza un grup de gent sota el nom de Grup d'Amics.

Aquest any la participació, el nombre d'equips inscrits, ha estat la mateixa que l'any passat. És a dir, 18 equips repartits en dos grups. Els participants d'aquest any són els següents:

Grup A	Grup B
Almacenes Femenías (Llucmajor)	Bar Es Modern A
Bar Es Modern B	Const. J. Bonet (Sa Colònia)
Fiat Santanyí (Santanyí)	Construccions Marcial
Llangardaix (Llucmajor)	Es Vici
S'Amagatall-Districte 3	Fusteria C'an Tomeu
Sa Rua	Gimnàs Tothom
Sopa de Mè	Pub Dinàmic-Dist. S. Ginard
Sports Campos	Sa Canova-Formatges Piris
Super Llonja (Sa Colònia)	S'escrui

Nota: Els equips que no s'indica el poble són campaners.

En aquests moments s'ha disputat la tercera jornada i les coses comencen a estar una mica més clares. Tant en el grup A com en el B quatre són els equips que pareixen tenir més opcions per disputar les semifinals. Aquests equips són Sports Campos, Super Llonja, Llangardaix i Sopa de Mè, en el grup A. En el grup B els candidats són Fusteria C'an Tomeu, Gimnàs Tothom, S'escrui i Sa Canova-Formatges Piris.

Pel que fa als màxims golejadors, encapçalen la classificació Sebastià Hisado (Fusteria Can Tomeu) amb 7 gols, seguit de Pere Lladonet (S'Amagatall-Districte 3) i Joan Barceló (Sa Canova) amb 6 gols. Els porters menys golejats després d'aquesta tercera jornada són Toni Rigo (Super Llonja) amb 1 gol en 2 partits i Tomeu Burguera Gimnàs Tothom) amb 3 gols en 2 partits.

En el número 52 de RESSÒ vos donarem els resultats definitius del torneig.

Temps de joc

L'actualitat d'aquest mes està centrada sobre les eleccions a la presidència del C. E. Campos i les divisions internes que hi ha entre la directiva que fins fa uns mesos dirigia el Club.

Després que alguns noms sonassin com a possibles candidats a la presidència del Club -el que més sonava era el de Rafel Garcias-, serà finalment una Junta Gestora, encapçalada per Biel Sureda, la que durà el timó del Club per un temps encara indeterminat. Els membres, no sé si tots, d'aquesta Gestora són els que han tengut més discrepàncies i han estat més crítics amb la tasca de Bartomeu Roig, fins ara president del C. E. Campos.

Enmig de tot aquest sarau estan els jugadors del Club, que són, a la llarga, els que pateixen per totes aquestes mogudes i el CLUB, amb majúscules, que tampoc es mereix això. No vull, ni puc, ni tampoc és la meva missió jutjar ni a uns ni als altres. El temps donarà o llevarà la raó a uns o als altres. Només vull dir, i pens que s'ha de tenir en compte, que les persones passen però el CLUB, i l'esport és el que surt guanyant, quedarà. Esperem que per molts d'anys.

Josep Antoni Sala i Toral

Escacs

Damià A. Verger

Els joves jugadors d'escacs de Campos estan d'enhorabona: al passat Campionat de Mallorca Escolar, on hi participaven en Miquel Mulet, en Miquel Àngel Roig i en Joan Gabriel

Vidal (tots tres representant a «S'Escruï»), els dos primers es van classificar per participar al Campionat de Balears. La millor posició l'aconseguí en Miquel Àngel Roig (6a), seguit de la d'en Miquel Mulet (10a). Tot seguit va començar, a S'Arenal, el Campionat de Balears (del 10 al 14 de juny), on hi jugaven 13 representants de Mallorca, 6 de Menorca, 6 d'Eivissa i 1 de Formentera. De les sis rondes disputades, en Miquel Àngel Roig en va guanyar dues i aconseguí una meritòria 20a posició; però el més lloable fou l'excel·lent paper d'en Miquel Mulet, el qual, després de perdre la primera partida,

va guanyar tota la resta (excepte la penúltima, que va acabar en taules). Els 4'5 punts d'en Miquel li varen suposar el primer lloc a la categoria cadet i, a la classificació general, va obtenir el títol de campió absolut de Balears.

Ara, juntament amb els quatre següents classificats, en Miquel Mulet ha viatjat a Màlaga per disputar, aquesta vegada per equips, el Campionat d'Espanya Escolar. a hores d'ara no tenim notícies encara dels resultats i per això des d'aquí, li desitjam molta sort i coratge. En el proper número de Ressò us informarem amb més detall d'aquesta formidable experiència.

Colmado Puigserver

Carnisseria, Xarcuteria, Fruita i Verdura

Avda. Miramar, 80 • Tel. 64.01.21
07639 SA RÀPITA

CA'N RAÜLL

COPISTERIA • PAPERERIA

- Fotocòpies
- Multicòpies
- Fotocòpies color
- Ampliació de fotocòpies
- Plastificacions
- Enquadernacions
- Papereria en general
- Estampació en camisetes
- Servei de Fax
- Rètols per ordinador
- Segells de goma
- Arts gràfiques

C/. Molinos, 6 • Tel. i Fax. 82.74.64 • FELANITX

NÀUTICA TRAMUNTANA

Reparació en Poliester
Tractament d'osmòsi
Pintura • Vernissos
Hivernacle i Manteniment
Venda i Muntatge d'accessoris

Esplanada del Port • Tel. 64.00.02
07639 SA RÀPITA

SUPER BRISAS

Carnisseria

Xarcuteria

Fruita

Panaderia • Etc...

Carrer Calamar, 8 • Tel. 64.00.18
Sa Ràpita

C. E. Campos (Preferent)

Drets:

Joan Pérez (entrenador),
 Antoni Bauçà, Guillem
 Fluxà, Josep Ollers,
 Llorenç Servera, Andreu
 Mas, Antoni Barceló,
 Antoni Prohens, Bartomeu
 Obrador, Biel Sureda,
 Llorenç Lladó i Mateu
 Monserrat.

Acotats: Antoni Cladera
 (massatgista), Simó Es-
 quinas, Pere López, Miquel
 Servera, Jaume Vidal,
 Rafel Bujosa, Manolo
 Garcia, Antoni Roig i Joan
 Barceló.

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

4art. TORNEIG DE PARTIDES SEMIRÀPIDES D'ESCACS PER EQUIPS DE QUATRE JUGADORS FESTES DE SA RÀPITA 1993

Inscripcions:

Cafeteria Ca'n Vicens, fins dia 17 de juliol.

Data i lloc:

Diumenge dia 18 de juliol a les 18'30 al carrer Calamar.

Organitzen:

Club Fomento Ajedrez de Campos
 Obra Cultural Balear de Campos

Patrocina:

Ajuntament de Campos

Hi haurà premis
 pels tres
 primers equips
 classificats!

"SA NOSTRA"
 CAIXA DE BALEARS

Antoni Leon

Aquesta vegada vos resumirem els mesos de maig i juny, els quals han estat molt interessants i plens de fets destacats. La primera reunió del mes de maig, cal destacar a Manacor la victòria a la cursa estel·lar de «Spring de Padoueng», amb un registre de 1'19 i a Son Pardo, l'egua local «S'auba de Maig», segona a la primera cursa de la jornada i victòria del debutant «Spondias» de la quadra «Escabanells». La segona setmana «S'auba de Maig» va tornar repetir la segona posició, però va ésser en «Romanco» també de Campos que després d'una bona cursa va vèncer amb un temps de 1'20'5. Arribam a la setmana gran del trot mallorquí, La Diada del Gran Premi Nacional, que va guanyar «Taquin B», 1'21'6, segon «Tarpan de Vixi», el qual va perdre la cursa a la darrera recta i «Thiworthy Royal», tercer. També destacarem a «Riker Blue» que amb 1'18'5 va ésser el més ràpid de la reunió tan nacional com estranger i a

Trot a Mallorca Maig per «TAQUIN B» i juny per a «TARPAN DE VIXI»

Julià Arnau millor joquei de la diada. L'egua local «Tina Foret BR» no va tenir una bona actuació però si en «Rapallo» que va lluitar per guanyar i que no va poder ésser i va aconseguir una meritòria tercera posició. La següent setmana es varen celebrar les eliminatòries del premi Ciutat de Manacor amb victòries de «Peleón» a la cursa de nacionals i «Spondias» a la cursa d'importats. A les darreres reunions del mes de maig «S'auba de Maig» va guanyar la seva cursa i és indiscutiblement l'egua local del mes, també el cavall de Campos «Robin de Bridu» va destacar a la cursa estel·lar de Son Pardo amb una tercera posició. A Manacor «Volga de Tillaude» només va ésser superada per «Lucas» a la línia d'arribada. El premi Ciutat de Manacor va ésser dominat pels cavalls nacionals «Riker Bleu» i «Nachito», primer i segon respectivament. La primera reunió del mes de juny a Son Pardo, «Romanco» va tornar repetir victòria a la seva cursa, aquesta vegada davant en «Nemo» i a Manacor un altra bona actuació de

«Volga de Tillaude», tercera classificada a la seva corresponent cursa. En la Diada de Manacor destacar la victòria de «Tarpan de Vixi» en el Gran Premi de Manacor, seguit de «Triunf» i de «Taquin B». Domingo Grimalt amb «Tete King» va ocupar la segona posició a la seva cursa, «Un de Quito» amb 1'24'8 va guanyar la cursa de cavalls de dos anys i «Roi de Landes» va reaparèixer amb victòria. El dia 19 de juny, primera reunió nocturna a Manacor, els cavall locals varen tenir diferent sort, «Shelly BR» no va tenir una bona actuació, va córrer pels darrers llocs, «Volga de

Tillaude» sempre per davant però finalment no va aconseguir cap premi, «Tete King», sí va fer segon amb un registre de 1'28'6 i a Son Pardo a la mateixa cursa «Romanco» i «Rapallo» lluitaren pels primers llocs, essent en «Rapallo» el qui va treure més profit amb un tercer lloc. El Premi Ciutat de Palma en les seves categories va tenir els següents guanyadors, «Tarpan de Vixi», «Parvallon» i «Mountain Skiper», aquest a 1'17'1.

lladó

GABINETE lladó S.P.C.

GESTORIA ADMINISTRATIVA

ASSESSORIA FISCAL I LABORAL

*Corredoria
d'assegurances*

Carrer Creu, 12 • Tels 65.07.81 - 65.21.42 • Fax. 65.21.95
07630 CAMPOS - BALEARS

Sa Ràpita Nou Stil

PERRUQUERIA

Esperança

Carrer Calamar, 1 • Tel. 64.02.44
Sa Ràpita

SA LLIBRETA GEGANT

PES SEU INTERÈS

...I SORTEJAM MUNTANYES DE REGALS!

Primer sorteig davant notari dia 27 de juliol de 1993

- Exemples de T.A.E.
- Per 1.000.000 Pts.: 7,90%
- Per 100.000 Pts.: 5,96%
- Per 5.000.000 Pts.: 8%
- Per 500.000 Pts.: 6,80%
- Saldo mínim 100.000 Pts.

BANCA MARCH

XERRADES A LA FRESCA

Divendres, 30 de juliol, a les 21'30 h.

" El Poble Saharai: aquest gran desconegut "

Intervendran: Catalina Vidal i Miquela Vidal
de l'Associació "Amics del Poble Saharai"

Organitza: Obra Cultural Balear de Campos

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS

RESSÒ

Revista mensual
ANY 6

Juliol 1993 • N.º 51

Edita: Obra Cultural Balear de Campos

Informació i Correspondència:

Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS

Fax.: 971 - 65.02.02

Coordinador: Josep Antoni Sala i Toral

Coordinadora Publicitat: Maria Bauçà

COL.LABORADORS:

Miquel Adrover i Monserrat

Joan Adrover i Mascaró

Xesc Adrover

Margalida Ballester

Sebastià Covas

Damià Huguet

Joan Juan Pons

Clementina Kokkelink

Josep Lladó

Jaume Lladó

Gori Mas

Pere Ollers

Antònia Serra

Antònia Sitjar

Damià Andreu Verger

Núria Vives

Sebastià Moranta

Guillem Mas i Forteza

Apol·lònia Vanrell

Maria Barón

Monserrat Alcaraz

Arnau Perelló

Francesc Miró

Josep Antoni Sala

Margalida Martorell

Francesc Blasó

Pere Adrover

Esteve Tomàs

Francesc Mas

Guillem Mas i Ferrari

Damià Prohens

Bàrbara Monserrat

Francesca Ballester

Francesca Mas

Miquel Oliver

Miquel Àngel Aguiló

Antoni Ginard

Jaume Clar

Antoni León

Miquel Roig Adrover

Jordi Caldentey

Joan Lladonet

PORTADA: FOTO VIDAL

Subscripció: 2.500 Ptes. anuals

Preu d'aquest exemplar:

275 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i Impressió:

ADROVER - CAMPOS

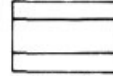
Tel. 65.02.02

L'equip de Ressò vol posar de manifest, una vegada més, que només s'expressa la seva opinió als articles signats per la Redacció i per l'Editorial. Els altres són d'exclusiva responsabilitat dels autors, que exercien el dret constitucional de la llibertat d'expressió mitjançant la Revista Ressò.

per a tot tipus de servei
CLUB NAUTICO LA RAPITA, CAMPOS, MALLORCA
TEL: (971) 64 02 66 FAX: (971) 64 01 76

WE SPEAK

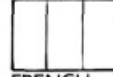
SPANISH

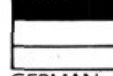
MALLORQUÍ

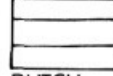
ENGLISH

FRENCH

GERMAN

DUTCH

• VENDA D'EMBARCACIONS NOVES / OCASSIÓ •

- * Manteniment i Custòdia
- * Pintades
- * Treballs de fibra

- * Fusteria de Ribera
- * Mecànica
- * Electricitat

- * Electrònica
- * Geleres
- * Telèfons Mòvils

Apelco

GALLART

Yamaha

Raytheon

**ASTILLEROS
 MENORCA, S.L.**

SUZUKI

SHIPMATE
 MARINE ELECTRONICS

RESTAURANT

Club Nàutic Sa Ràpita

Especialitat en:

Peixos • Mariscos • Carns

Esplanada del Port, Tels. 64.04.13 • 64.03.52
07639 SA RÀPITA • Campos